

Educación Primaria

6º Curso

Programación didáctica 2021-2022

Nivel II de Concreción Curricular

Mercedes Acevedo Álvarez e Mª José Goñi Fortes

ÍNDICE DA PROGRAMACIÓN

	PARTE INTRODUTORIA DA PROGRAMACIÓN
	PARTE XERAL DA PROGRAMACIÓN
	PARTE ESPECÍFICA DA PROGRAMACIÓN

Nº	APARTADO DA PROGRAMACIÓN	PÁXINA
1.	<u>LIMIAR</u>	1
2.	<u>INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN DA CONTORNA SOCIOEDUCATIVA E DOS GRUPOS EDUCATIVOS</u>	2
3.	<u>OBXECTIVOS XERAIS DE EDUCACIÓN PRIMARIA</u>	5
4.	<u>CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE</u>	7
5.	<u>MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE</u>	15
6.	<u>PROCEDEMENTOS, INSTRUMENTOS E CRITERIOS XERAIS DE AVALIACIÓN E PROMOCIÓN</u>	23
7.	<u>DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL</u>	26
8.	<u>METODOLOXÍA EN COMPETENCIAS CLAVE: CRITERIOS METODOLÓXICOS E ESTRATEXIAS DIDÁCTICAS XERAIS</u>	28
9.	<u>ACTIVIDADES DE ENSINO-APRENDIZAXE: CRITERIOS XERAIS</u>	30
10.	<u>MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS. CONTEXTO COVID</u>	31
11.	<u>ACTIVIDADES DE ENSINO-APRENDIZAXE COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES</u>	35
12.	<u>MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE E INCLUSIÓN EDUCATIVA</u>	36
13.	<u>MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA</u>	40
14.	<u>CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS DO CURRÍCULO</u>	42

15.	<u>ESTRATEGIAS E ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AOS PLANS DE CENTRO: CONVIVENCIA, PROXECTO LECTOR, PLAN TIC, PROXECTO LINGÜÍSTICO, PLAN DE IGUALDADE</u>	43
16.	<u>RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE POR CURSO</u> Perfil competencial xeral con tódolos estándares a traballar de todas as áreas de 5º de educación primaria	48
17.	<u>MAPA CURRICULAR DE ÁREA:</u> <u>CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DA TEMPORALIZACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA.</u> <u>Perfis competenciais das área das distintas áreas curriculares de 5º curso de educación primaria :relación de criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe, bloque de contidos, competencias e instrumentos de avaliación</u> <ul style="list-style-type: none"> a. Matemáticas b. Ciencias naturais c. Ciencias sociais d. Lingua castelá e. Lingua galega f. Valores g. Educación artística <ul style="list-style-type: none"> i. Educación plástica 	53

1. LIMIAR

ADVERTENCIA PREVIA

A necesaria referencia ao contexto Covid que agardamos dea paso durante este curso ao contexto escolar de normalidade fai que o presente documento se complete con diferentes plans de centro, especialmente co PLAN DE ENSINO VIRTUAL que de ser o caso se implementaría nas aulas. É por eso que esta programación se presenta de modo provisional e será revisada e adaptada se as circunstancias o requiren ao principio do segundo trimestre deste curso escolar.

EQUIPO DOCENTE DO NIVEL

Ven sendo este curso académico un importante reto organizativo debido á pandemia producida pola COVID19. Na parte didáctica débense ter en conta, seguindo as instrucións de inicio de curso e o calendario escolar, referentes ata agora non incluídos como son as distintas modalidades de ensino (presencial, semipresencial e a distancia), unha avaliación inicial máis profunda e individualizada, o deseño de actividades competenciais globalizadas e a determinación, secuenciación e avaliación de saberes imprescindibles non acadados polo alumnado no pasado curso 2020-2021 para incluílos na programación do presente curso. Dende o conxunto do equipo docente traballaremos para planificar, implementar e avaliar, coa maior coherencia e adaptación ao noso contexto, o citado reto educativo. Serán esta programación, conxuntamente coas estratexias e actividades expresadas nos demais documentos de centro (Plan de Adaptación á situación COVID, Plan de Continxencia e Programa de Acolida, PXA, etc) os referentes da liña de ruta para acadar os fins prantexados.

No noso centro estamos a traballar dende hai uns anos no marco dunha educación que teña como referente pedagóxico principal as competencias clave , conforme coas directrices das actuais leis educativas LOE e LOMCE. A proposta pedagóxica que presentamos segue as directrices e esquema do actual decreto curricular para primaria, Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia . Esta é a labor que presentamos a través deste documento. Todas as programacións de área dos distintos cursos de Educación Infantil e Primaria configuran o denominado **Proxecto de Concreción Curricular**, que non é outra cousa que a proposta educativa que xurde dende e para o noso centro integrando os referentes normativos, as indicacións da Inspección Educativa, as tendencias sociais e de innovación educativa, as decisións dos órganos colexiados e unipersoais do centro , as liñas educativas do proxecto do equipo directivo e o sentir da comunidade educativa.

Para a mesma seguiremos as indicacións e guións da Inspección Educativa (guión base), as propostas dos nosos equipos docentes e a Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP) e unha selección das aportacións de experiencias educativas interesantes e das editoriais, cando sexa oportuno. A nosa proposta pedagóxica trata de debuxar un mapa de relacións curriculares entre obxectivos, competencias clave, criterios de avaliación, bloque de contidos e estándares de aprendizaxe, coherente cunha educación de calidade, inclusiva e de carácter cooperativo. O mapa curricular otorga coherencia entre niveis e internivel á nosa proposta curricular.

A través dos distintos apartados desta programación e sempre dende unha visión global do proceso educativo, que cristalice nunhas motivadoras prácticas docentes diarias, iremos fixando os principios e métodos para levar a cabo unha programación coordinada entre etapas e niveis, coherente e viable.

2. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN DA CONTORNA SOCIOEDUCATIVA E DOS GRUPOS EDUCATIVOS

O CEIP Escultor Acuña está ubicado no barrio de Coia na cidade de Vigo. A construción do edificio, na rúa Estrada, data do ano 1985. Ten en funcionamento 6 unidades de Educación Infantil e 13 unidades de Educación Primaria (liña 2, con un desdobre no 4º curso de educación primaria), sendo un referente na educación do alumnado xordo e hipoacúsico, estando habilitada unha unidade de educación especial, con 6 especialistas de AL e contando, actualmente, cunha especialista de PT no seu catálogo e outra mestra de PT de atención preferente. O colexio ofrece orientación psicopedagóxica, a tódolos alumnos que o requiren, transporte escolar con 3 liñas de autobús e comedor escolar. Ademais dunha serie de actividades extraescolares e aula matinal xestionada pola ANPA. Neste momento actual, o comedor e a aula matinal están en suspenso e pendente dunha nova regulación.

O ambiente socio-cultural e económico é valorado como medio-baixo. Dende a crise económica evidencianse dificultades económicas nas familias e certa desestructuración familiar. Obsérvanse numerosos casos de familias monoparentais, que en ocasións, afectan á educación dos seus fillos ou custodias compartidas non conciliadas. As familias participan regularmente no Centro, no ámbito de ANPA. De procedencias dispares, con intereses e expectativas diferentes ante a educación dos seus fillos e fillas, a relación familia/escola recae maioritariamente nas nais, aínda que se vai incrementando a participación dos pais na vida do centro. Nunha minoría de pais hai unha escasa axuda no seguimento no proceso educativo dos seus fillos. Nos últimos cursos escolares existe un aumento moi considerable de alumnado con trastornos do espectro autista que é coordinado moi positivamente polo departamento de orientación.

A situación do centro en canto ao profesorado é de certa estabilidade, experiencia docente e coñecemento da contorna do centro, o que permite unha continuidade nos plantexamentos de mellora nos que estamos inmersos. Por outro lado, aínda que temos profesorado interino e substituto que chega ao centro, tamén é certo que permanecen o tempo suficiente para adaptarse á dinámica e á liña pedagóxica do centro. É un obxectivo estratéxico do equipo directivo xerar un clima de cordialidade, benestar nas relacións dos profesionais do centro e da comunidade educativa que redunde nun entorno familiar, amable e conciliador. Dentro do traballo en equipo do profesorado, a colaboración considérase coma un elemento de innovación e calidade educativa. Actualmente hai un consenso acerca da necesidade de promover a cultura da colaboración dende tódolos sectores da comunidade educativa, xa que ofrece numerosos beneficios e se reflicte en tódolos aspectos da vida dos centros. Por exemplo, existe unha estreita relación entre o traballo colaborativo e o benestar do alumnado e do equipo docente, afectándose de maneira recíproca. A educación em emocións persoais e interpersoais e a cultura colaborativa supón valores opostos ao individualismo e á competición, moi presente na sociedade actual.

Esta programación didáctica, que se desglosa posteriormente, no terceiro nivel de concreción curricular, nas correspondentes unidades didácticas das programacións de aula, está contextualizada para os grupos de 6º curso A e B no presente curso académico 2021-2022. Son dous grupos con una ratio de 20 e 20 alumnos e alumnas.

No grupo A hai dous alumnos, un deles con TEA e cunha ACI e o outro diagnosticado polo Centro Menela como Asperger e diversos alumnos con apoios educativos (PT- AL-RE).

No grupo B hai un alumno cunha ACI con graves trastornos da aprendizaxe, outro con TEA (Asperger) e varios con necesidades que requiren atención específica de apoio educativo de AL e PT, entre eles unha nena repetidora.

Educación Primaria

6º Curso

3. Programación didáctica 2021-2022

Parte Xenérica

3. OBXECTIVOS XERAIS DE EDUCACIÓN PRIMARIA E RELACIÓN COAS COMPETENCIAS CLAVE

Conforme ao Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia o traballo nas distintas áreas educativas co alumnado de Educación Primaria (6º) do noso centro contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza nun mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con minusvalidez.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua castelá e galega, e desenvolver hábitos de lectura.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas, e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, das ciencias sociais, da xeografía, da historia e da cultura.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- l) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas, e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- m) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

- n) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- ñ) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.
- o) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

Cada un destes 14 obxectivos, está asociado, máis especificamente, a unha o varias competencias clave, aínda que dende todas elas debemos traballar cara o desenvolvemento de todos eles.

Así mesmo, a través do deseño das Unidades Didácticas correspondentes promoveranse todos estes obxectivos. O mapa de relacións curriculares, que figura con posterioridade na parte específica, será a clave para a súa consecución.

4. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Un dos elementos básicos no actual currículo e, por tanto, nas programacións didácticas é a relación entre as áreas curriculares e a súa aportación ás competencias clave. Esta relación queda visible a través de elementos ponte como son os indicadores ou dimensións e, máis especificamente, os descritores das competencias clave, conxuntamente, cos criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe. Neste apartado determínase un esquema xeral das sete competencias clave e os seus elementos (indicadores ou dimensións e descritores), que servirán para entender e avaliar a adquisición das competencias clave e a súa configuración práctica nas unidades didácticas. Ao mesmo tempo amosa a contribución recíproca entre competencias clave e ás distintas áreas educativas.

ELEMENTOS BASICOS DAS COMPETENCIAS CLAVE: INDICADORES E DESCRITORES

COMPETENCIA	INDICADORES OU DIMENSIÓN	DESCRITORES
<i>Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía</i>	Coidado do medio ambiental e dos seres vivos	<ul style="list-style-type: none"> Interactuar co medio natural de xeito respectuoso. Comprometerse co uso responsable dos recursos naturais para promover un desenvolvemento sustentable. Respectar e preservar a vida dos seres vivos do seu ámbito. Tomar conciencia dos cambios producidos polo home no ámbito natural e as repercusións para a vida futura.
	Vida saudable	<ul style="list-style-type: none"> Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto á alimentación e ao exercicio físico. Xerar criterios persoais sobre a visión social da estética do corpo humano fronte ao coidado saudable deste.

	A ciencia no día a día	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá. • Aplicar métodos científicos rigorosos para mellorar a comprensión da realidade circundante. • Manexar os coñecementos sobre <i>ciencia e tecnoloxía</i> para solucionar problemas e comprender o que acontece ao noso redor.
	Manexo de elementos matemáticos	<ul style="list-style-type: none"> • Manexar a linguaxe matemática con precisión en calquera contexto. • Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotiás.
	Razoamento lóxico e resolución de problemas	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia. • Realizar argumentacións en calquera contexto con esquemas lóxico-matemáticos. • Aplicar as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática.
<i>Comunicación lingüística</i>	Comprensión: oral e escrita	<ul style="list-style-type: none"> • Comprender o sentido dos textos escritos. • Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos... • Gozar coa lectura.
	Expresión: oral e escrita	<ul style="list-style-type: none"> • Expresar oralmente, de xeito ordenado e claro, calquera tipo de información. • Utilizar o coñecemento das estruturas lingüísticas, normas ortográficas e gramaticais para elaborar textos escritos. • Compoñer distintos tipos de textos creativamente con sentido literario.

	Normas de comunicación	<ul style="list-style-type: none"> • Respeitar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta do interlocutor... • Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros nas diversas situacións comunicativas.
	Comunicación noutras linguas	<ul style="list-style-type: none"> • Entender o contexto sociocultural da lingua, así como a súa historia para un mellor uso desta. • Manter conversas noutras linguas sobre temas cotiáns en distintos contextos. • Utilizar os coñecementos sobre a lingua para buscar información e ler textos en calquera situación. • Producir textos escritos de diversa complexidade para o seu uso en situacións cotiáns ou de materias diversas.
<i>Competencia dixital</i>	Tecnoloxías da información	<ul style="list-style-type: none"> • Empregar distintas fontes para a busca de información. • Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade. • Elaborar e publicitar información propia derivada de información obtida a través de medios tecnolóxicos.
	Comunicación audiovisual	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas. • Comprender as mensaxes que veñen dos medios de comunicación.
	Utilización de ferramentas dixitais	<ul style="list-style-type: none"> • Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento. • Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria. • Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

<i>Conciencia e expresións culturais</i>	Respecto polas manifestacións culturais propias e alleas	<ul style="list-style-type: none"> • Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural a nivel mundial. • Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural. • Apreciar os valores culturais do patrimonio natural e da evolución do pensamento científico.
	Expresión cultural e artística	<ul style="list-style-type: none"> • Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos. • Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián. • Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.
<i>Competencias sociais e cívicas</i>	Educación cívica e constitucional	<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola. • Identificar as implicacións que ten vivir nun Estado social e democrático de dereito referendado por unha norma suprema chamada Constitución española.
	Relación cos demais	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos. • Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos. • Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
	Compromiso social	<ul style="list-style-type: none"> • Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores. • Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela. • Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades. • Involucrarse ou promover accións cun fin social.

<i>Sentido de iniciativa e espírito emprendedor</i>	Autonomía persoal	<ul style="list-style-type: none"> • Optimizar recursos persoais apoiándose nas fortalezas propias. • Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas. • Ser constante no traballo superando as dificultades. • Dirimir a necesidade de axuda en función da dificultade da tarefa.
	Liderado	<ul style="list-style-type: none"> • Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos. • Contaxiar entusiasmo pola tarefa e confianza nas posibilidades de acadar obxectivos. • Darlle prioridade á consecución de obxectivos grupais a intereses persoais.
	Creatividade	<ul style="list-style-type: none"> • Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema. • Configurar unha visión de futuro realista e ambiciosa. • Atopar posibilidades no medio que outros non aprecian.
	Emprendemento	<ul style="list-style-type: none"> • Optimizar o uso de recursos materiais e persoais para a consecución de obxectivos. • Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas. • Asumir riscos no desenvolvemento das tarefas ou dos proxectos. • Actuar con responsabilidade social e sentido ético no traballo.
<i>Aprender a aprender</i>	Perfil de aprendiz	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas... • Desenvolver as distintas intelixencias múltiples. • Xestionar os recursos e as motivacións persoais en favor da aprendizaxe. • Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.

	Ferramentas para estimular o pensamento	<ul style="list-style-type: none">• Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...• Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
	Planificación e avaliación da aprendizaxe	<ul style="list-style-type: none">• Planificar os recursos necesarios e os pasos que hai que realizar no proceso de aprendizaxe.• Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.• Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.• Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

CONTRIBUCIÓN DAS ÁREAS AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Descrición do noso modelo competencial

Na descrición do noso modelo competencial, incluímos o marco de descritores competenciais xa que supoñen unha reflexión e reconfiguración dos contidos desde un enfoque de aplicación que permita o adestramento destas (apartado anterior). As competencias non se estudan, nin se ensinan, adéstranse. Para iso debemos xerar tarefas de aprendizaxe onde lles permitamos aos alumnos a aplicación do coñecemento mediante metodoloxías de aula activas.

Abordar cada competencia de xeito global en cada unidade didáctica é inabarcable para iso cada unha rómpese en indicadores, grandes piares que permiten describila dun xeito máis preciso. Podemos atopar entre 3 e 6 indicadores por competencia.

Cada indicador segue sendo aínda demasiado xeral polo que o rompemos no que chamamos descritores da competencia que «describen» o alumno competente neste ámbito. Por cada indicador encontraremos entre 3 e 6 descritores redactados en infinitivo.

En cada unidade didáctica das programacións de aula concretaremos o descritor en desempeños competenciais (estándares de aprendizaxe) . O desempeño será o aspecto concreto da competencia que poderemos adestrar e avaliar de xeito explícito na unidade, será concreto e obxectivo e indícanos qué debemos observar nas actividades deseñadas para o seu adestramento . Estes descritores ou desempeños (estándares de aprendizaxe) terán distintos niveis de logro, que poderán avaliarse mediante instrumentos como as rúbricas avaliativas. Será na parte específica onde se concrete a súa temporalización e nivel de logro.

Respectando o tratamento específico nalgúns áreas, os **elementos transversais**, tales como, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional traballaranse dende todas as áreas posibilitando e fomentando que o proceso de ensino-aprendizaxe dos alumnos sexa o máis completo posible.

Por outra banda, o desenvolvemento de **valores sociais** presentes tamén en todas as áreas axudará a que os nosos alumnos aprendan a desenvolverse desde uns determinados valores que constrúan unha sociedade ben consolidada na que todos poidamos vivir.

A diversidade de alumnos cos seus estilos de aprendizaxe diferente, levarannos a traballar desde as **diferentes potencialidades e intelixencias** que posúen, apoiándonos sempre nas súas fortalezas para poder darlles resposta ás súas necesidades.

Traballar as Competencias Clave supón abrir a área a propostas globais do coñecemento cunha visión interdisciplinar e con tarefas e actividades con utilidade social. Así mesmo a visión e o traballo competencial axuda a promover novas propostas didácticas e metodolóxicas xa que a amplifica a visión limitada referida ás áreas educativas soamente como contidos.

5. MÍNIMOS EXISIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE 2021-2022

Neste apartado amosamos os criterios de avaliación que consideramos como referentes básicos para acadar un desenvolvemento óptimo das competencias clave.

ÁREA DE LINGUA GALEGA

SEXTO CURSO DE PRIMARIA

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

- B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos.
- B1.3. Interpretar correctamente a retransca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes
- B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.
- B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.
- B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

- B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para de-terminar intencións e dobres sentidos bastante evi-dentes.
- B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido
- B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto sinxelo.
- B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.
- B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lec-tura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.
- B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

- B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.
- B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.
- B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade.
- B3.5. Usar as TIC, con certa autonomía, para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións
- B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

- B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.
- B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.
- B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos, así como outros elementos de cohesión.
- B4.6. Transformar un texto narrativo sinxelo de estilo directo noutro de estilo indirecto.
- B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

- B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.
- B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.
- B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.
- B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios.
- B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante las diferenzas persoais, sociais e culturais.

ÁREA DE LINGUA CASTELÁ

SEXTO CURSO DE PRIMARIA

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

- B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais
- B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.
- B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.
- B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.
- B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.
- B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

- B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.
- B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta
- B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.
- B2.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información .

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

- B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.
- B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.
- B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras.
- B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas produción

- B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

- B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.
- B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.
- B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.
- B4.5. Utilizar programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

- B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.
- B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.
- B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.
- B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral

ÁREA DE LINGUA MATEMÁTICA

SEXTO CURSO DE PRIMARIA

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

- B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.
- B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.
- B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.

BLOQUE 2. NÚMEROS

- B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).
- B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operación, en situación de resolución de problema .
- B2.5. Utilizar os números enteiros, decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.
- B2.7. Iniciarse no uso das porcentaxes e a proporcionalidade directa para interpretar e intercambiar información e resolver problemas en contextos da vida cotiá.

BLOQUE 3. MEDIDA

- B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables .
- B3.4. Utilizar as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados en unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido e aplicándoo á resolución de problemas .
- B3.5. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares.

BLOQUE 4. XEOMETRÍA

- B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.
- B4.3. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapecio e rombo. Calcular a área de figuras planas.

BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE

- B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos.
- B5.2. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos

ao contorno inmediato.

- B5.3. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.

ÁREA DE CIENCIAS NATURAIS

SEXTO CURSO DE PRIMARIA

BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA

- B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.
- B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais .

BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE

- B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.
- B2.2. Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, coidados etc.
- B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde.

BLOQUE 3. OS SERES VIVOS

- B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas: identificando as principais características e funcións.
- B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.
- B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos .

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA

- B4.1. Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.
- B4.2. Coñecer as características das fontes de enerxía e materias primas renovables e non renovables e relacionalas co desenvolvemento enerxético e sostible.
- B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia .

BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS

- B5.1. Coñecer os principios básicos que rexen as máquinas e os aparellos.
- B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica.
- B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.

ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS

SEXTO CURSO DE PRIMARIA

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

- B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais .
- B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.
- B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras .

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

- B2.1. Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.
- B2.3. Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa.
- B2.4. Identificar as principais unidades de relevo de Europa, os seus climas e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.
- B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio

climático.

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

- B3.1. Identificar a estrutura e os fins da Unión Europea, explicando algunhas vantaxes derivadas do feito de formar parte da Unión Europea.
- B3.2. Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partires dos datos de poboación.
- B3.3. Distinguir as principais características española e europea, explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.
- B3.5. Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa.

BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO.

- B4.1. Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.
- B4.3. Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes
- B4.5. Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.

6. PROCEDIMENTOS, INSTRUMENTOS E CRITERIOS XERAIS DE AVALIACIÓN E PROMOCIÓN

Baixo a regulación da *ORDE do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia*, deseñamos a nosa proposta avaliativa.

1. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

❖ **Avaliación: Partiremos inicialmente dos criterios establecidos no Decreto de Primaria e na súa Orde de Avaliación.**

1. Os referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias e o logro dos obxectivos da etapa nas avaliacións continua e final das disciplinas troncais, específicas e de libre configuración autonómica serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliáveis que figuran nos anexos I, II e III do Decreto 105/2014, do 4 de setembro.

2. A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

3. Estableceranse as medidas máis axeitadas para que as condicións de realización das avaliacións, se adapten ás necesidades do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

4. No contexto do proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno ou dunha alumna non sexa o axeitado estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.

5. Os mestres e as mestras avaliarán tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensinanza e a súa propia práctica docente, para o que establecerán indicadores de logro nas programacións docentes.

6. Co fin de garantir o dereito dos alumnos e alumnas a que o seu rendemento sexa valorado conforme criterios de plena obxectividade, recollido na ORDE de 2 de marzo de 2021, os centros docentes adoptarán as medidas precisas para facer públicos e comunicar ás familias os criterios de avaliación, os

estándares de aprendizaxe avaliáveis, as estratexias e instrumentos de avaliación, así como os criterios de promoción.

8. Co fin de facilitar a transición desde a educación primaria á educación secundaria obrigatoria, os centros docentes prestaranlle unha especial atención á coordinación entre ambas as dúas etapas, para salvar as diferenzas pedagóxicas e organizativas e os desaxustes que se poidan producir no progreso académico do alumnado, para o que se terá en conta, entre outros mecanismos, o informe indicativo do nivel obtido na avaliación final de etapa.

10. Ao longo do curso escolar haberá tres avaliacións parciais: 22 de decembro de 2021 , 25 de marzo e 22 de xuño de 2022 coa conseguinte entrega ao alumnado e as súas familias dos boletins informativos.

❖ Promoción

1. O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos que correspondan ao curso realizado ou os obxectivos da etapa, e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, poderá repetir unha soa vez durante a etapa, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio.

A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

2. O equipo docente adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor. Atendendo especialmente aos resultados das avaliacións individualizadas .

Criterios de promoción individualizada en primaria:

Tendo en conta que a finalidade fundamental da educación escolar é que o alumno desenvolva as competencias básicas, cada alumno necesitará pois dun estudo individualizado e cualitativo de acordo cos factores académicos, sociais e familiares , de carácter, de capacidade, de interese, de motivación, etc. En consecuencia, nos casos difíciles, poderanse arbitrar adaptacións curriculares que permitan resolver estas dificultades tanto se se decide a promoción do alumno coma se non. Segundo estas premisas o titor, ao final de cada curso e axudado polo resto do equipo docente, propondrá na avaliación de cada alumno as seguintes posibilidades:

1. Que o alumno acade a cualificación positiva en todas as áreas. Neste caso promociona de curso ou etapa.
2. Que o alumno xa teña repetido unha vez na etapa polo que non pode repetir máis. Neste caso promocionará de curso ou etapa por imperativo legal.
3. Que o alumno non acade a avaliación positiva en todas as áreas. Neste caso considerarase a conveniencia de que o alumno promocione ou non ao curso ou etapa seguinte, a partires da análise dos seguintes aspectos:
 - a. Valoración do progreso en cada unha das áreas. O carácter global da avaliación na Educación Primaria, permite que o profesorado poida adoptar medidas de promoción valorando o distinto peso formativo que poidan ter as distintas áreas. Pode darse o caso de que determinados alumnos promocionen con avaliación negativa nunha ou varias áreas. Con todo, convén matizar nestes casos as carencias específicas.
 - b. A conveniencia de permanecer nun curso determinado para acadar con maior solidez as aprendizaxes básicas, especialmente polo que se refire aos primeiros cursos, no que o alumno vai a aprender as técnicas instrumentais que lle serán imprescindibles para progresar nos seguintes.
 - c. As repercusións, positivas ou negativas, que o cambio de grupo pode ter sobre o alumno, segundo o seu grao de integración, carácter e personalidade.
 - d. A conduta do alumno e a influencia que puidera ter a mesma no seu grupo se promociona, ou no grupo novo se non o fai.
 - e. A actitude cara o traballo, o progreso e o esforzo en función das súas capacidades.
 - f. A opinión de pais ou titores legais, que serán informados e escoitados previamente das medidas que se tomen.
 - g. A consulta ó Departamento de Orientación do Centro nos casos que proceda.
 - h. Calquera outra consideración particular que poida ser oportuna.

A decisión de repertición de curso será consensuada co equipo docente e co departamento de orientación e estará supedita a unha avaliación criterial de mínimos a superar que estará reflexada na programación didáctica en cada curso académico.

DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL

Ao longo da segunda quincena do mes de Setembro realizarase a avaliación do alumnado e do grupo co obxecto de recoller información precisa a nivel cognitivo, social, emocional e familiar do alumnado en particular e do grupo-clase en xeral. O departamento de orientación marcará as pautas e os instrumentos desta avaliación inicial.

Esta avaliación diagnóstica utilizará os seguintes instrumentos avaliativos:

INSTRUMENTO AVALIATIVO	OBXECTIVO
Informes escolares individualizados	Recoller información académica e de rendemento educativo
Entrevistas familiares	Recoller información do contexto sociofamiliar e nivel de cooperación escolar
Entrevistas do alumnado	Recoller información persoal do alumnado: axenda semanal, preferencias escolares, obxectivos persoais, dificultades, compromisos.
Probas orais de cálculo mental, resolución de problemas, competencia comunicativa	Valoración da capacidade lóxica e situación inicial ante as novas esixencias da área.
Probas escritas sobre os contidos da área segundo modelos de avaliación competencial	Valoración do nivel e logro na área matemática e aplicación de saberes nos usos sociais.
Probas de cohesión grupal, de detección de problemas emocionais	Valoración da fortaleza do sociograma de aula, dos vínculos, fortalezas e debilidades do grupo.

Ao remate desta avaliación inicial, se realizará unha programación didáctica axeitada as necesidades e requirimentos do alumnado en relación ao currículo escolar.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Coa idea de obxectivizar a avaliación do alumnado e avaliar toda a súa esfera persoal e de aprendizaxe curricular, os equipos docentes cremos conveniente enriquecer as ferramentas avaliativas e concretar o seu porcentaxe calificativo. En cada unidade didáctica figurarán, de xeito expreso, estes criterios e a súa porcentaxe de cualificación. Deixamos aquí, referente de cualificación xeral, para o sexto curso de primaria:

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA CUALIFICACIÓN
Logro académico global	70% da cualificación
1. Cumprimento de estándares e probas escritas e orais.	
2. Cumprimento das tarefas escolares e extraescolares.	
3. Traballos do alumno/a no porfolio de aprendizaxe (cadernos, libros de actividades, proxectos de centro...)	
Participación diaria na construción de aprendizaxes	30% da cualificación
4. Participación nos proxectos de grupo.	
5. Participación no traballo en equipo.	
6. Responsabilidade no coidado do material e instalacións.	
Cualificación total	100%

Todo quedará recollido no boletín informativo para as familias como notas numéricas e nos informes internos de mediados de trimestre de cada nivel educativo (preavaliación trimestral). Este boletín informativo remitirase trimestralmente á familia, e o seu obxectivo é que os pais/ titores coñezan a evolución dos seus fillos. A nota final de curso ven dada pola media ponderada das tres avaliacións.

Para a realización da avaliación ordinaria:

- No caso de que as tres avaliacións figuren como aprobadas a media de cualificación será ponderada, primando á terceira avaliación.
- No caso de que as tres avaliacións estean suspensas a ordinaria figurará como suspensa.
- No caso de que a so sexa a terceira avaliación a suspensa farase unha avaliación individual de criterios mínimos esixibles da área, consignando a nota como “Aprobado” se o 70% dos criterios están conseguidos.
- No caso de que a terceira avaliación estea aprobada pero as anteriores (algunha ou ambas) suspensas a cualificación final será “Aprobado” sempre que a evolución continua do alumno/a mostre que acadada a maioría dos criterios mínimos esixibles da área.

A nosa avaliación nesta etapa escolar será continua e global e levarase a cabo tendo en conta os obxectivos e criterios de cualificación establecidos no currículo.

Ao longo deste curso 2021-2022, e a través da Comisión de Coordinación Pedagóxica, farase especial fincapé na regulación da avaliación, desenvolvendo para o centro a ORDE de 2 de marzo de 2021 da LOMLOE pola que se regula o dereito do alumnado á obxectividade na avaliación, o procedemento para de reclamación de calificacións, as decisións de promoción e a obtención do título académico de Infantil e Primaria.

METODOLOXÍA EN COMPETENCIAS CLAVE: CRITERIOS METODOLÓXICOS E ESTRATEXIAS DIDÁCTICAS XERAIS

Traballar de xeito competencial na aula supón un cambio metodolóxico importante; o docente pasa a ser un xestor de coñecemento do alumnado e o alumno adquire un maior grao de protagonismo. No noso centro existe un compromiso en vencellar as aprendizaxes curriculares coa realidade e darlles un sentido social onde docente e alumnado teñan protagonismo activo.

Nalgúns aspectos das áreas, sobre todo naqueles que pretenden o uso sistemático de procesos colectivos, o **traballo en grupo cooperativo** achega, ademais do adestramento de habilidades sociais básicas e enriquecemento persoal desde a diversidade, unha ferramenta perfecta para discutir e afondar en contidos dese aspecto. Dende hai varios cursos estamos a desenvolver accións de equipos colaborativos nos distintos grupos de infantil e primaria, sendo unha das liñas básicas do noso proxecto

educativo. Neste curso seguiremos incidindo no traballo colaborativo sen menoscabar as prevencións do Protocolo de adaptación á situación da COVID 19.

Por outra banda, cada alumno parte dunhas potencialidades que definen as súas intelixencias predominantes, enriquecer as tarefas con actividades que se desenvolvan dende a **teoría das intelixencias múltiples** facilita que todo o alumnado poidan chegar a comprender os contidos que pretendemos adquirir para o desenvolvemento dos obxectivos de aprendizaxe. Neste lugar terá moita presenza a creatividade persoal e a diverxencia cognitiva na busca de solucións. Nas áreas de Matemáticas, Ciencias e Linguas é indispensable a **vinculación a contextos reais**, así como xerar posibilidades de aplicación dos contidos adquiridos (**uso social do coñecemento**). Para iso, as tarefas competenciais facilitan este aspecto, que se podería complementar con proxectos de aplicación dos contidos.

A **manipulación de materiais** debe ser unha constante nas actividades científicas e matemáticas, así como, o **acceso ás novas tecnoloxías**. Permitindo que o alumno estableza vínculos reais entre os coñecementos e o seu día a día.

O docente actuará como orientador, promotor e facilitador do desenvolvemento competencial no alumnado; ademais, enfocará a **realización de tarefas ou situacións-problema** plantexadas cun obxectivo concreto, que o alumnado debe resolver facendo un uso adecuado dos distintos tipos de coñecementos, destrezas, actitudes e valores; así mesmo, deben ter en conta a atención á diversidade e o respecto polos distintos ritmos e estilos de aprendizaxe mediante prácticas de traballo individual e cooperativo.

Sobre a inclusión das competencias como elemento esencial do currículo é preciso sinalar que calquera das metodoloxías seleccionadas polo docente, para favorecer o desenvolvemento competencial do alumno/alumna, debe axustarse ao nivel competencial inicial de estos. Ademais, é necesario a ensinanza de tal modo que se parta das aprendizaxes máis simples para avanzar gradualmente cara outras máis complexas.

As metodoloxías activas apoiaranse en estruturas de aprendizaxe cooperativo, de forma que, a través da resolución conxunta de tarefas, os membros do grupo coñezan as estratexias empregadas polos seus compañeiros/as e poidan aplicarlas en situacións similares.

Para un proceso de ensinanza –aprendizaxe competencial as estratexias interactivas son as máis adecuadas, ao permitir compartir e construír o coñecemento e dinamizar a sesión das clases mediante o intercambio verbal e colectivo de ideas.

O traballo por proxectos, especialmente relevante para o aprendizaxe por competencias baséanse na proposta dun plan de acción co que se busca conseguir un determinado resultado práctico. Esta metodoloxía pretende axudar ao alumnado a organizar o seu pensamento favorecendo a reflexión, a crítica, a elaboración de hipóteses e a tarefa investigadora a través dun proceso no que cada un asume a responsabilidade dun aprendizaxe, aplicando os seus coñecementos e habilidades a proxectos reais. Favorécese, por tanto, un aprendizaxe orientado á acción no que se integran varias áreas ou materias.

Finalmente, é necesario, unha adecuada coordinación entre os docentes sobre as estratexias metodolóxicas, didácticas que se empreguen. Dende os equipos educativos plantexarase unha reflexión común e compartida sobre a eficacia das diferentes propostas metodolóxicas con criterios comúns e consensuados. Os equipos de nivel de 5º e 6º de primaria traballaremos de xeito coordinado para manter criterios metodolóxicos e avaliativos comúns.

ACTIVIDADES DE ENSINO-APRENDIZAXE: CRITERIOS XERAIS

No CEIP Escultor Acuña estamos a traballar na superación dun modelo tradicionalista baseado, maioritariamente, en actividades tipo exercicio a un modelo de transición que nos leve a actividades onde o modelo competencial da educación intégrase nas nosas prácticas diarias:

- Enfoque constructivista en Educación Infantil
- Grupos cooperativos en Educación Primaria
- Titorización entre iguais
- Actividades e tarefas con enfoque práctico e social
- Proxectos e minoproxectos de área
- Proxectos globalizados interáreas
- Portfolios persoais e de aula
- Tarefas de cooperación entre aulas
- Autoavaliacións, reflexións colectivas sobre a aprendizaxe, coavaliacións

No actual contexto COVID as actividades dixitais e de carácter globalizador terán ampla presenza na nosa Aula Virtual.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

En relación a un modelo competencial, utilizaremos esta proposta, sempre aberta, de materiais e recursos para xestionar o proceso de ensino e aprendizaxe:

❖ **Recursos didácticos:**

✓ Material impreso

- Libros de texto do alumnado.
- Guía do profesorado.
- Caderno de actividades.
- Fichas de reforzo e ampliación.
- Láminas e murais.
- Dicionarios nas linguas correspondentes.
- Prensa (recortes de periódicos, revistas, etc).

✓ Material tecnolóxico e audiovisual

- Ordenadores.
- Aula Virtual do centro
- Dominio educativo en Gsuite
- Pizarra dixital.
- Libro dixital.
- CDs e DVDs.
- Procesadores de texto.
- Páxinas web.
- Blog do colexio.

❖ **Recursos ambientais:**

- Biblioteca de aula e de centro.
- Aula de informática.
- Patio.
- Ximnasio para a área de Educación Física.
- Aula de música

➤ **Recursos persoais**

- Profesorado especialista de Pedagogía Terapéutica (PT) e Audición e Linguaxe (AL).
- Visitas de diferentes escritores das obras lidas durante o curso.
- Talleres ou obradoiros a cargo de profesionais externos ao centro.

❖ Outros

- Elementos da súa realidade social (folletos, facturas, maquetas, planos...)
- Material da vida diaria das familias
- Material didáctico elaborado polo propio alumnado e o profesorado.

Dependendo da área, empregaranse distintos materiais e recursos tales como:

- **Na área de Educación Artística (Plástica):** témperas, pinceis, lápices de cores, rotuladores, materiais de reciclaxe, cartolinas, papel continuo, texoiras, etc.
- **Na área de Educación Artística (Música):** Audicións, cadernos de pentagramas, diferentes instrumentos musicais, etc.
- **Na área de Matemáticas:** Instrumentos para a pizarra (regra, compás, transportador, escuadra e cartabón); corpos xeométricos (conos, prismas, cilindros, esfera, cubos e pirámides); cintas métricas; reloxos; básculas; moedas e billetes; ábaco, etc.
- **Na área de Lingua Extranxeira (Inglés):** CDs con audicións en lingua inglesa, pizarra dixital con diversos recursos interactivos, flashcards, cancións en inglés, role-plays, etc.
- **Na área de Educación Física:** Emplearase **material convencional** (aros; balóns e pelotas de espuma, de minibasket, de minibalonmán, de fútbol, de voleibol, de tenis, bolas de unihockey; conos; cordas; canicas; discos voadores; indiacas; palas de praia; raquetas de ping-pong; volantes; globos; banastas; redes portabalóns; sticks e bates de béisbol; bancos suecos, canastas, quitamedos, colchonetas, esterillas, espaldeiras, pelotas xigantes, potro, plintos, barra de equilibrio, porterías e redes, saltómetros, postes de voleibol e bádminton, alturómetro, vallas e porterías de unihockey) e **material non convencional** (barredoiras, teas, gomas, báscula, radio-cd, cronómetro, botellas de plástico, caixas de cartón, cartóns, latas, neumáticos, xornais, papel de aluminio, tetra-bricks, sacos, chapas, botellas lastradas, palas de madeira, pelotas, palos ,etc).
- **Neste curso a utilización deste material seguirá a estar condicionada polos distintos procedementos de hixiene referidos no Protocolo Covid de centro**

AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA: INDICADORES DE LOGRO

Neste apartado pretendemos promover a reflexión docente e a autoavaliación da realización e desenvolvemento de programación didácticas. Para iso ao rematar cada unidade didáctica propónse un cuestionario que lle permitan ao docente avaliar o funcionamento do programado na aula e establecer estratexias de mellora para a propia unidade. Ase mesmo, en cada sesión trimestral avaliativa se realizará unha avaliación conxunta do profesorado.

De igual xeito, propoñemos unha ferramenta para a avaliación da programación didáctica no seu conxunto que poderase realizar ao final de cada trimestre para recoller as melloras no seguinte rexistro.

ASPECTOS QUE SE VAN AVALIAR	O QUE HAI QUE DESTACAR...	O QUE HAI QUE MELLORAR...	PROPOSTAS DE MELLORA PERSOAL
Temporalización das unidades didácticas			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Manexo dos contidos na unidade			
Descritores e desempeños competenciais			
Realización de tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			
Uso social das aprendizaxes			
Porcentaxe de alumnado que consegue o desenvolvemento básico das competencias clave da unidade			

Valoración dos recursos empregados			
Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Portfolio de evidencias dos estándares de aprendizaxe			
Atención á diversidade			
Colaboración das familias			

ACTIVIDADES DE ENSINO-APRENDIZAXE EXTRAESCOLARES E DE RECUPERACIÓN

Para desenvolver as actividades extraescolares seguiranse os criterios establecidos na Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP). Estes inciden en facilitar a coordinación familia- escola, a conciliación familiar, e a responsabilidade educativa do alumnado e da familia. As actividades serán distribuídas ao longo da semana, tentando buscar actividades e tarefas motivantes e creativas ao mesmo tempo que xeren hábitos de traballo e estudio persoal. Dende as titorías farase un seguimento da evolución das actividades co obxecto de personalizalas segundo as necesidades do alumnado e dende o Departamento de Orientación realizaremos avaliacións do éxito nas aprendizaxes e na conciliación familiar.

AULA VIRTUAL

Este curso é tendo en conta a peculiar situación da pandemia, algunhas actividades extraescolares serán encauzadas a través da aula virtual. Cada semana o equipo educativo publicará a secuencia de actividades que o alumnado deberá realizar ao longo da semana como reforzo das aprendizaxes e ou entregar na aula ordinaria.

EVIDENCIAS PARA O PORTFOLIO

Para rexistrar as evidencias de aprendizaxe vinculadas aos estándares utilizaremos, entre outras ferramentas, os portfolios de aprendizaxe na aula. Ao longo das distintas unidades didácticas iremos planificando a realización e recollida de produtos que amose o nivel de consecución do estándar e a evolución deste ao longo do curso.

As evidencias que podemos recoller nas áreas curriculares poden ser:

- Actividades do libro ou da guía que traballen explicitamente sobre os estándares definidos na unidade. (caderno de aula)
- Murais colectivos, mapas mentais ou conceptuais elaborados polos alumnos.
- Produtos de aprendizaxe deseñados en tarefas de aplicación nun contexto real: unidades de medida deseñadas por eles, o deseño dun obxecto con figuras xeométricas, murais, traballos de aplicación das tarefas...
- Probas escritas que recollan os estándares de aprendizaxe.

- . Traballos colectivos e de investigación social
- . Rexistros de exposicións
- Problemas de aplicación de contidos nos que cómpre o desenvolvemento do razoamento lóxico.
- Ferramentas de autoavaliación e coavaliación do traballo na aula.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE E INCLUSIÓN EDUCATIVA

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Ao amparo do establecido no Real Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

Deberán diferenciarse os alumnos/as que requiren **medidas ordinarias**, todas aquelas que faciliten a adecuación do currículo prescritivo sen **alteración significativa** dos seus obxectivos, contidos e criterios de avaliación, ao contexto sociocultural dos centros educativos e ás características do alumnado:

- ✓ En primeiro lugar, deberán cubrirse a adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da aula ás características do alumnado. Ademais, teranse en conta a adecuación das programacións didácticas ao contorno e ao alumnado.
- ✓ En segundo lugar, teranse en conta a posta en práctica de metodoloxías baseadas no traballo colaborativo e grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.
- ✓ En terceiro lugar, haberá unha aula de convivencia, á que serán asignados aqueles alumnos que presenten unha conducta disruptiva e baixo a supervisión do profesor de garda farán os traballos que lles asigne o mestre. Os pais deben ser avisados destas condutas e a súa correspondente sanción.
- ✓ En cuarto lugar, deberá prestárselles unha atención especial a aqueles alumnos que requiran reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria. Salientando os programas de reforzo nas áreas instrumentais básicas o plan específico de reforzo ou recuperación e apoio para E.Primaria.
- ✓ En quinto lugar, haberá un Programa de habilidades sociais elaborado polo Equipo de Orientación, que servirá para que todo o alumnado utilice ou incorpore estratexias para comunicarse e afrontar

adecuadamente aquelas situacións de conflito ás que poida verse exposto na súa vida escolar e social. Este programa foi elaborado e porase en práctica co alumnado que sexa remitido reiteradamente á aula de convivencia. Coa finalidade de correxir condutas disruptivas e mellorar a integración no centro educativo. Dito programa está incorporado ao plan de acción tutorial.

- ✓ Ademais, nalgúns casos aplicaranse **medidas extraordinarias** que poden requirir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supoñer cambios esenciais no ámbito organizativo, así como, de ser o caso, nos elementos de acceso ao currículo ou na modalidade de escolarización.

Entre estas medidas están:

- A realización ou renovación de Adaptacións curriculares (ACIs).

Criterios xerais de intervención

No noso centro a atención á diversidade está organizada e consensuada dende o Departamento de Orientación. Todas as medidas de apoio, reforzo ou de adaptación ao currículo que realizan os especialistas de audición e linguaxe, pedagogía terapéutica e profesores de apoio, están coordinados, tras unha avaliación previa, dende o citado departamento, a titoría e a familia.

As distintas estratexias pedagóxicas iniciais a levar a cabo neste apartado están derivadas, polo tanto, da avaliación diagnóstica e das fortalezas e debilidades descubertas no grupo, a nivel xeral e nas individualidades. O alumnado recibirá tres niveis de medidas de atención educativa:

- Apoios e reforzos na aula e en aulas específicas, de ser o caso. (RE)
- Medidas de reforzo escolar no ámbito da familia (REF)
- Medidas de adaptación curricular (ACI)

As medidas de apoio educativa seguirán este procedemento:

- Detección de necesidades educativas por parte da titoría ou especialistas
- Avaliación a través do Departamento de Orientación
- Apoio e reforzo educativo realizado dos especialistas (AL e PT) e profesorado de apoio
- Avaliación da intervención educativa a través do Departamento de Orientación e da Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP).

Así mesmo, establecemos reunións e comunicacións cos gabinetes de apoio ao alumnado en horario externo co fin de unificar criterios na intervención educativa, de ser o caso .

Criterios xerais de intervención sobre o grupo

Con posterioridade, nas distintas unidades didácticas faremos relación ao número de alumnos e alumnas no grupo, das súas rutinas de funcionamento (se falan moito, se saben cambiar de actividade con facilidade, se saben autoorganizarse...), dos seus coñecementos e competencias previas, etc.

Realizaremos unha primeira intervención sobre o grupo en relación a estes aspectos:

AVALIACIÓN DO GRUPO
Número de alumnos, xestión de aula, asociacións, deseño de espazos.
Funcionamento do grupo (falan moito, cambian con facilidade de actividade...)
Fortalezas identificadas no grupo en canto ao desenvolvemento de obxectivos curriculares. Acta final do curso anterior.
Sociograma de aula: empatías, conflitos, liderazgos...
Estudio de grupos cooperativos e utilización didáctica dos espazos de aula.

Criterios xerais de intervención individuais

Segundo o citado nos criterios xerais deste apartado as estratexias de intervención serán as seguintes:

1. Avaliación individual de alumnado con necesidades educativas de aprendizaxe, de problemática sociofamiliar e de altas capacidades. Detección de alumnado con altas capacidades. Será realizada no mes de setembro seguindo un cuestionario do Departamento de Orientación.
2. Elaboración dun plan conxunto entre a familia e a escola e posibles gabinetes externos para elaborar ámbitos de mellora.
3. Deseño de actividades, tarefas trimestrais para a mellora nos ámbitos deficitarios.

4. Rexistro e valoración do cumprimento do plan de intervención. Modificacións necesarias

ALUMNADO DE AUDICIÓN E LINGUAXE

Segundo os criterios da Comisión de Coordinación Pedagóxica, o alumnado de Audición e Linguaxe será avaliado de xeito conxunto entre a titoría que imparte a materia e o equipo de audición e linguaxe. Os criterios e porcentaxes de calificación serán acordados de xeito conxunto e comunicados ás familias e ao alumnado.

MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA

❖ **Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora**

1.-Deseñáronse unidades didácticas ou tarefas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/tarefas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/tarefas/proxectos?				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asignouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Concretáronse os elementos transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para toda a etapa educativa?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
15.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
16.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua?				
17- Establecéronse criterios para os plans específicos de reforzo ou recuperación e apoio?				
18- Elaboráronse os instrumentos de avaliación tendo en conta o valor de cada estándar?				
19.- Leváronse a cabo medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE?				
20- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
21.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso?				
22.- Contribuíuse desde a materia ao Proxecto lector do centro?				
23.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

❖ **Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente**

INDICADORES DE LOGRO	Escala			
1. O nivel de dificultade do traballo na aula foi adecuado ao alumnado?				
2. Creouse un clima de aula favorable cara á aprendizaxe?				
3. Conseguiuse a participación activa do alumnado?				
4. Contouse co apoio e a implicación das familias?				
5. As necesidades do alumnado foron atendidas?				
6. Usáronse diferentes instrumentos de avaliación?				
7. Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
8. Valorouse o traballo en equipo do alumnado?				
9. Elabóranse propostas de traballo de diferentes niveis competenciais para atender á diversidade?				
10. Deuse resposta educativa ao alumnado con NEAE?				
11. Hai unha proporción equilibrada de traballo grupal e individual?				
12. Poténciase a lectura e a comprensión e expresión oral?				
13. Incorpóranse as TIC no proceso de ensinanza-aprendizaxe?				
14. Ofrécese unha retroalimentación axeitada ao alumnado despois da realización do seu traballo?				
15. Realízase a función titorial e orientadora de forma axeitada?				
16. Leváronse a cabo as adaptacións curriculares propostas e aprobadas?				
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación?				

CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS DO CURRÍCULO

A comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual e a integración das tecnoloxías da aprendizaxe e coñecemento traballaránse en todas as disciplinas da seguinte maneira:

1. Atenderase á diversidade e a todas aquelas medidas que sexan necesarias para conseguir que o alumnado con discapacidade poida acceder a unha educación de calidade en igualdade de oportunidades.
2. Promoverase a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención de violencia de xénero, trato non discriminatorio por calquera condición ou circunstancia persoal ou social. Do mesmo xeito promoverá a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social. A prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia. Evitaranse os comportamentos, estereotipos e contidos sexistas e de orientación sexual ou da identidade de xénero. Incorporaranse elementos relacionados con desenvolvemento sostible e o medio ambiente, os riscos de explotación e abuso sexual, as situacións de risco derivadas da utilización das tecnoloxías da información e da comunicación, así como a protección ante urxencias e catástrofes.: *Charlas organizada dende o equipo de Orientación do Centro en colaboración con outras entidades.*
3. Fomentaranse as medidas para que o alumnado participe en actividades que lle permitan afianzar o espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.
4. Promoveranse accións para a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico, con fin de que o alumando coñeza os seus dereitos e deberes como usuario/a das vías en calidade de peón ou peoa.: *Participación na campaña de Educación Vial do Concello de Vigo*

ESTRATEGIAS E ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AOS PLANS DE CENTRO: CONVIVENCIA, PROXECTO LECTOR, PLAN TIC, PROXECTO LINGÜÍSTICO, PLAN DE IGUALDADE

Dende hai xa uns cursos e tralo desenvolvemento normativo dos proxectos de centro, no CEIP Escultor Acuña planificamos dende a Programación Xeral Anual (PXA) os criterios, as estratexias e as actividades para desenvolver en cada curso os plans de centro determinados pola normativa educativa e outros que xorden das necesidades e inquedanzas da nosa comunidade educativa. Expoñemos aquí o traballo a desenvolver nestes plans dende as áreas curriculares para o 6º curso de Primaria

PLANS E PROXECTOS	ESTRATEGIAS/ACTIVIDADES	PROTAGONISTAS
CONVIVENCIA	Traballar mediante grupos colaborativos.	Alumnado
	Buscar solucións colectivas a problemas, retos e acertixos de lóxica (contos matemáticos).	Alumnado
	Organizar as actividades de aula para as sesións (autoxestión de aula).	Alumnado
PROXECTO TAC	Preparar investigacións na rede: viaxes virtuais, mercar produtos, clima, etc.	Alumnado
	Elaborar actividades e presentacións no EDI.	Alumnado
	Realizar correccións colectivas co	Alumnado

	<p>scanner no EDI.</p> <p>Realizar sesións cooperativas desde desde contornos multimedia.</p> <p>Resolución de actividades na aula virtual.</p>	<p>Alumnado</p> <p>Alumnado</p>
PROXECTO LINGÜÍSTICO	<p>Buscar novas na prensa xeral e de ciencia en galego ou en castelán e realizar traballos bilingües.</p> <p>Elaborar carteis en galego coas datas anuais máis relevantes.</p>	<p>Alumnado</p> <p>Alumnado</p>
PROXECTO LECTOR	<p>Analizar a linguaxe e vocabulario propio das áreas curriculares.</p> <p>Ler e comentar (libroforum) artigos e libros.</p> <p>Estudar as vidas dos literatos e científicos.</p>	<p>Alumnado</p> <p>Alumnado</p> <p>Alumnado</p>

PROXECTO DOCUMENTAL ANUAL (BIBLIOTECA) 2021-2022: "Os nosos avós e avoas"	Tradicións oral e escrita dos avós e avoas. Cambios na vida dende a época dos nosos familiares: dereitos, igualdade, oportunidades, tecnoloxía... Xogos populares. Testimonios de vida dos familiares dos noso alumnado.	Alumnado Alumnado

Educación Primaria

6º Curso

Programación didáctica 2021-2022

Parte Específica (Mapa Curricular)

Educación Primaria

6º Curso

Programación didáctica 2021-2022

MAPA CURRICULAR

PARTE ESPECÍFICA POR ÁREAS DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

1. Perfís competenciais das áreas de 6º de primaria

- Estándares de aprendizaxe avaliábeis que contribúen ao desenvolvemento das 7 competencias clave.
- Mapa de Competencias e Estándares.
- Estes estándares serán traballados a través das Programacións de Aula (3º nivel de concreción curricular)

CCL				CMCCT		CD	CAA		CSC		CSIEE	CCEC
MTB1.2.1	CNB5.4.1.	LCB1.5.3.	LCB2.8.1.	MTB1.1.1	MTB.2.8.11	MTB1.2.1	MTB1.1.1	CNB1.1.4	CNB1.3.1	CSB3.3.2.	MTB1.2.1	MTB2.1.1
MTB1.4.2	CNB5.4.2.	LCB1.6.1.	LCB2.8.2.	MTB1.2.1	MTB.2.8.12	MTB1.5.2	MTB1.2.1	CNB1.2.1	CNB1.3.2	CSB3.3.3.	MTB1.3.1	CNB5.4.2.
MTB1.6.1	CSB1.1.1	LCB1.6.2.	LCB2.8.3.	MTB1.3.1	MTB2.9.1	MTB1.6.1	MTB1.3.1	CNB1.3.1	CNB1.4.2	CSB3.3.4.	MTB1.5.1	CSB3.1.2
MTB2.1.2	CSB1.2.1.	LCB1.6.3.	LCB2.8.4.	MTB1.4.1	MTB2.9.2	CNB1.1.1.	MTB1.4.1	CNB1.3.2	CNB2.3.1	CSB3.4.1.	MTB1.5.2	CSB3.4.1.
MTB2.2.1	CSB1.2.2	LCB1.7.1.	LCB2.8.5.	MTB1.4.2	MTB3.1.1	CNB1.1.3.	MTB1.4.2	CNB1.4.1	CNB2.3.3	CSB3.4.2	MTB1.6.1	CSB3.4.2
MTB2.5.2	CSB1.3.1	LCB1.8.1.	LCB2.9.1.	MTB1.5.1	MTB3.1.2	CNB1.3.2.	MTB1.5.1	CNB1.4.2	CNB2.3.4	CSB3.5.1	MTB2.9.1	CSB4.1.1
MTB2.7.5	CCB1.3.2.	LCB1.8.2.	LCB2.9.2.	MTB1.5.2	MTB3.2.1	CNB1.4.2.	MTB1.5.2	CNB2.3.2	CNB2.3.5	CSB3.5.1	MTB2.9.2	CSB3.2.2
MTB2.9.1	CSB1.4.1.	LCB1.8.3.	LCB2.10.1	MTB1.6.1	MTB3.2.2	CNB3.3.5.	MTB1.6.1	CNB2.3.3	CNB3.3.3	CSB3.5.2.	MTB3.6.1	CSB3.3.1.
MTB2.9.2	CSB2.2.1.	LCB1.9.1.	LCB2.10.2	MTB1.2.1	MTB3.2.3	CNB4.4.3.	MTB2.1.2	CNB3.2.2	CNB4.2.2	CSB3.6.1	MTB5.5.1	CSB4.2.1.
MTB3.1.1	CSB2.3.1	LCB1.9.2.	LCB2.10.3	MTB1.4.2	MTB3.4.1	LCB1.3.3.	MTB2.2.1	CNB3.3.5	CNB4.4.5	CSB3.7.1	MTB5.5.2	CSB4.3.1
MTB3.4.2	CSB2.5.1	LCB1.9.3.	LCB3.1.1	MTB1.6.1	MTB3.4.2	LCB1.8.3.	MTB2.5.3	CNB4.1.1	CNB5.1.3	CSB3.7.2.	CNB1.1.1.	CSB4.3.2
MTB3.4.3	CSB2.6.1	LCB1.10.1.	LCB3.1.2	MTB2.1.1	MTB3.4.3	LCB1.11.1	MTB2.6.4	CNB4.1.2	CNB5.4.1	CSB3.7.3.	CNB1.1.3.	CSB4.3.3.
MTB5.5.1	CSB3.1.2	LCB1.11.1	LCB3.1.3.	MTB2.1.2	MTB3.5.1	LCB2.7.1.	MTB2.7.4	CNB4.3.1	CNB5.4.2	CSB3.8.1.	CNB1.2.1	CSB4.3.4.
MTB5.5.2	CSB3.2.1.	LCB1.11.2.	LCB3.2.1	MTB2.2.1	MTB3.6.1	LCB2.9.1.	MTB2.8.1	CNB4.4.3	CSB1.2.1.	CSB3.9.1.	CNB1.3.1.	CSB4.3.5.
CNB1.1.1	CSB3.3.1.	LCB1.11.3	LCB3.2.2.	MTB2.2.2	MTB4.1.1	LCB3.1.1	MTB2.8.12	CNB4.4.4	CSB1.2.2	CSB3.9.2.	CNB1.4.1.	CSB4.3.6.
CNB1.1.2	CSB3.3.2.	LCB1.11.4.	LCB3.2.3.	MTB2.3.1	MTB4.1.2	LCB3.2.4.	MTB2.9.1	CNB5.1.1	CSB1.3.1	CSB3.9.3.	CNB1.4.2.	CSB4.4.1.
CNB1.1.3	CSB3.3.3.	LCB2.1.1.	LCB3.2.4.	MTB2.3.2	MTB4.1.3	LCB3.4.2.	MTB2.9.2	CNB5.2.1	CCB1.3.2	CSB4.1.1	CNB4.1.1.	CSB4.4.2.
CNB1.1.4	CSB3.4.1.	LCB2.1.2.	LCB3.3.1	MTB2.3.3	MTB4.1.4	LCB3.4.3.	MTB3.1.1	CSB1.1.1	CSB1.4.1.	CSB4.2.1.	CNB4.1.2.	CSB4.5.1.
CNB1.4.1	CSB3.5.2.	LCB2.2.1.	LCB3.4.1	MTB2.4.1	MTB4.1.5	LCB3.8.1.	MTB3.1.2	CSB1.2.1.	CSB1.5.1.	CSB4.3.1	CNB4.3.1.	CSB4.5.2.
CNB1.4.2	CSB3.9.2.	LCB2.2.2.	LCB3.4.2.	MTB2.5.1	MTB4.2.1	LCB4.5.1	MTB3.4.2	CSB1.2.2	CSB1.5.2.	CSB4.3.2	CNB4.4.3.	LCB1.7.1.
CNB2.2.1	CSB3.9.3.	LCB2.3.1.	LCB3.4.3.	MTB2.5.2	MTB4.2.2	LGB1.2.1.	MTB3.4.3	CSB1.3.1	CSB1.6.1	CSB4.3.3.	CNB5.2.1.	LCB2.8.5.
CNB2.3.2	CSB4.1.1	LCB2.3.2.	LCB3.5.1.	MTB2.5.3	MTB4.3.1	LGB1.2.2.	MTB3.5.1	CCB1.3.2	CSB1.7.1.	CSB1.4.1.	CNB5.3.1.	LCB2.10.2.
CNB2.3.4	LCB1.1.1.	LCB2.4.1.	LCB3.6.1.	MTB2.6.1	MTB4.3.2	LGB1.8.1	MTB3.6.1	CSB1.4.1.	CSB1.7.2.	CSB1.5.1.	CSB3.7.2.	LCB2.10.3.
CNB3.1.1	LCB1.1.2.	LCB2.4.2	LCB3.7.1.	MTB2.6.2	MTB4.4.1	LGB2.1.1.	MTB4.3.2	CSB1.5.1.	CSB1.8.1.	CSB1.9.1	CSB3.7.3.	LCB3.2.1
CNB3.2.3	LCB1.1.3.	LCB2.4.3.	LCB3.7.2.	MTB2.6.3	MTB4.4.2	LGB2.5.1.	MTB4.4.1	CSB1.5.2.	CSB1.9.1	CSB1.9.2	CSB3.8.1.	LCB3.4.3.
CNB3.3.1	LCB1.1.4.	LCB2.4.4.	LCB3.8.1.	MTB2.6.4	MTB4.5.1	LGB2.5.2.	MTB4.5.1	CSB1.6.1	CS1.10.1	CSB1.10.1	LCB1.3.3.	LCB5.1.1
CNB3.3.2	LCB1.2.1	LCB2.5.1	LCB4.1.1.	MTB2.7.1	MTB4.6.1	LGB2.5.3.	MTB4.6.1	CSB1.7.1.	CS1.10.2	CSB1.10.2	LCB1.3.4.	LCB5.2.1
CNB3.3.5	LCB1.3.1.	LCB2.5.2.	LCB4.1.2.	MTB2.7.2	MTB4.6.2	LGB2.8.3.	MTB4.6.2	CSB1.7.2.	CSB2.3.1	CSB3.6.1	LCB1.8.3.	LCB5.3.1.
CNB4.2.1	LCB1.3.2.	LCB2.5.3.	LCB4.1.3.	MTB2.7.4	MTB5.1.1	LGB3.2.1.	MTB5.1.1	CSB1.8.1.	CSB2.5.1	CSB3.7.1	LCB1.9.3.	LCB5.3.2
CNB4.2.2	LCB1.3.3.	LCB2.5.4.	LCB4.2.1.	MTB2.7.5	MTB5.2.1	LGB3.5.1.	MTB5.2.1	CSB1.9.1	CSB2.6.1	CSB4.3.4.	LCB1.10.1.	LCB5.4.1
CNB4.3.1	LCB1.3.4.	LCB2.5.5.	LCB4.2.2.	MTB2.8.1	MTB5.2.2	LGB3.5.2.	MTB5.2.2	CSB1.9.2	CSB3.1.1.	CSB4.3.5.	LCB1.11.3.	LCB5.5.1.
CNB4.3.2	LCB1.4.1.	LCB2.5.6.	LCB4.2.3.	MTB2.8.2	MTB5.2.3	LGB3.5.3.	MTB5.2.3	CS1.10.1	CSB3.1.2	CSB4.3.6.	LCB1.11.4.	LCB5.6.1.
CNB4.4.3	LCB1.4.2.	LCB2.6.1.	LCB4.2.4.	MTB2.8.8	MTB5.2.4	LGB3.5.4.	MTB5.4.1	CS1.10.2	CSB3.2.1.	CSB4.4.1.	LCB2.6.1.	LGB1.3.2.
CNB5.1.2	LCB1.4.3.	LCB2.6.2.	LCB4.2.5.	MTB2.8.9	MTB5.3.1	LGB3.6.1.	MTB5.5.2	CSB2.1.1	CSB3.2.2	CSB4.4.2.	LCB2.6.2.	LGB1.6.2.
CNB5.3.1	LCB1.5.1.	LCB2.7.1.	LCB4.3.1	MT2.8.10	MTB5.4.1	LGB3.7.1.	CNB1.1.1.	CSB2.4.2	CSB3.3.1.	CSB4.5.1.	LCB2.10.1.	LGB1.6.3.

CCL				CMCCT		CD	CAA		CSC		CSIEE	CCEC
LCB4.3.2.	LGB1.5.2.	LGB2.4.1.	LGB3.4.1.	MTB5.5.1	LCB2.8.4	LGB4.7.1.	CSB2.5.1	LCB1.4.2.	CSB4.5.2.	EPB2.5.3.	LCB2.6.1.	LGB1.6.4.
LCB4.3.3.	LGB1.6.1.	LGB2.4.2.	LGB3.4.2.	MTB5.5.2	LGB2.2.1.	LGB5.2.1.	CSB2.6.1	LCB1.4.3.	LCB1.1.1.	EPB 2.5.4.	LCB2.6.2.	LGB1.6.5.
LCB4.4.1.	LGB1.6.2.	LGB2.5.1.	LGB3.4.3.	CSB1.1.1	EPB3.1.1.	LGB5.2.2.	CSB3.1.1.	LCB1.6.2.	LCB1.1.3.	EMB1.3.1.	LCB2.10.1.	LGB1.7.4.
LCB4.4.2	LGB1.6.3.	LGB2.5.2	LGB3.5.1.	CSB1.2.1.	EPB3.1.2.	PLEB4.1.	CSB3 2.2	LCB1.6.3.	LCB1.1.4.	EMB1.3.2.	LCB2.10.3.	LGB1.9.1.
LCB4.4.3	LGB1.6.4.	LGB2.5.3	LGB3.5.2.	CSB1.2.2	EPB3.1.3.	PLEB4.2.	CSB3.3.2.	LCB1.7.1.	LCB1.3.3.	EMB2.2.6.	LCB3.1.3.	LGB1.11.1
LCB4.4.4.	LGB1.6.5.	LGB2.6.1.	LGB3.5.3.	CSB1.3.1	EPB3.1.4.	PLEB5.3.	CSB3 6.1	LCB1.8.1.	LCB1.3.4.	EMB3.1.4.	LCB3.2.4.	LGB1.13.1
LCB4.4.5.	LGB1.7.1.	LGB2.7.1.	LGB3.5.4.	CCB1.3.2.	EPB3.1.5.	EPB1.2.7.	CSB3 7.1	LCB1.8.2.	LCB1.8.3.	EMB3.1.7.	LCB3.4.2.	LGB1.13.2
LCB4.4.6.	LGB1.7.2.	LGB2.7.2.	LGB3.6.1.	CSB1.4.1.	EPB3.1.6.	EPB1.3.1.	CSB3 7.2.	LCB1.8.3.	LCB1.10.1	EMB3.1.8.	LCB3.4.3.	LGB1.14.1
LCB4.5.1.	LGB1.7.3.	LGB2.7.3	LGB3.7.1.	CSB2.1.1	EPB3.1.7.	EPB1.3.2.	CSB3.7.3.	LCB1.9.2.	LCB1.11.1	EFB1.1.1.	LCB3.7.1.	LGB1.14.2
LCB4.6.1.	LGB1.7.4.	LGB2.7.4.	LGB3.7.2.	CSB2.2.1.	EPB3.1.8.	EPB2.4.1.	CSB3 8.1.	LCB1.9.3.	LCB1.11.2	EFB1.1.2.	LCB5.4.1	LGB2.10.1
LCB4.6.2.	LGB1.8.1.	LGB2.7.5	LGB4.1.1.	CSB2.3.1	EPB3.1.10.	EPB2.4.2.	CSB4.1.1	LCB1.10.1.	LCB2.8.2.	EFB1.1.3.	LGB1.2.2.	LGB2.12.1
LCB5.1.1	LGB1.9.1.	LGB2.8.1.	LGB4.1.2.	CSB2.4.1	EPB3.1.12.	EPB2.4.3.	CSB3 2.2	LCB1.11.1.	LCB2.8.3.	EFB1.1.4.	LGB1.4.1.	LGB2.12.2
LCB5.2.1	LGB1.10.1	LGB2.8.2.	LGB4.1.3.	CSB2.4.2	EPB3.1.13.	EMB2.3.1	CSB3.3.1.	LCB1.11.3.	LCB3.7.2.	EFB1.2.3.	LGB1.4.3.	LGB3.1.4.
LCB5.2.2.	LGB1.11.1	LGB2.8.3.	LGB4.1.4.	CSB2.5.1	EPB3.1.14.	EMB2.3.2	CSB4.2.1.	LCB1.11.4.	LCB4.6.1.	EFB1.3.1.	LGB1.4.4.	LGB3.2.2.
LCB5.3.1.	LGB1.12.1	LGB2.9.1.	LGB4.1.5.	CSB2.6.1	EPB3.1.15.	EMB2.3.3	CSB1.4.1.	LCB2.2.1.	LCB4.6.2.	EFB1.3.3.	LGB1.4.5.	LGB3.2.4.
LCB5.3.2	LGB1.12.2	LGB2.10.1.	LGB4.2.1.	CSB3 2.2	EPB3.2.1.	EFB1.2.1.	CSB3 7.1	LCB2.2.2.	LCB5.5.1.	EFB1.3.4.	LGB1.8.1.	LGB3.2.5.
LCB5.4.1	LGB1.13.1	LGB2.11.1.	LGB4.3.1.	CSB3.3.4.	EFB4.2.1.	EFB1.2.2.	CSB3 7.2.	LCB2.4.1.	LCB5.6.1.	EFB1.3.5.	LGB1.10.1	LGB3.4.1.
LCB5.5.1.	LGB1.13.2	LGB2.11.2.	LGB4.3.2.	CSB3.5.1	EFB4.2.2.	VCSB26.3	CSB3.7.3.	LCB2.4.2	PLEB1.3.	EFB1.3.6.	LGB1.11.1	LGB3.4.2.
LCB5.5.2.	LGB1.14.1	LGB2.12.1.	LGB4.3.3..	CSB3 7.1	EFB5.1.2.	VC3.13.3	CSB3 8.1.	LCB2.5.1	PLEB1.4.	EFB2.1.1.	LGB2.1.3.	LGB3.4.3.
LCB5.6.1.	LGB1.14.2	LGB2.12.2.	LGB4.4.1.	CSB3 7.2.	EFB5.1.3.	VC3.14.4	CSB4.3.3.	LCB2.5.2.	PLEB1.5.	EFB2.1.2.	LGB2.1.4.	LGB4.2.1.
LGB1.1.1.	LGB2.1.1.	LGB3.1.1.	LGB4.4.2.	CSB3.7.3.	EFB5.1.4.	VC3.16.1	CSB4.3.5.	LCB2.5.3.	PLEB4.2.	EFB3.1.1.	LGB2.1.7.	LGB4.3.3.
LGB1.1.2.	LGB2.1.2.	LGB3.1.2.	LGB4.5.1.	CSB3.9.1.	EFB5.2.2.	VC3.17.1	CSB4.3.6.	LCB2.5.4.	PLEB5.1.	EFB3.1.2.	LGB2.1.8.	LGB4.8.1.
LGB1.2.1.	LGB2.1.3.	LGB3.1.3.	LGB4.5.2.	CSB4.1.1	EFB5.2.4.	VC3.17.2	CSB4.4.1.	LCB2.5.5.	PLEB5.2.	EFB3.1.3.	LGB2.2.1.	LGB4.8.2.
LGB1.2.2.	LGB2.1.4.	LGB3.1.4.	LGB4.6.1.	CSB4.2.1.	EFB5.3.1		CSB4.4.2.	LCB2.5.6.	PLEB5.3.	EFB3.1.4	LGB2.4.1.	LGB4.9.1.
LGB1.3.1.	LGB2.1.5.	LGB3.1.5.	LGB4.7.1.	CSB4.3.1	EFB6.3.1.		CSB4.5.1.	LCB2.6.1.	PLEB5.4.	EFB3.1.5.	LGB2.4.2.	LGB4.9.2.
LGB1.3.2.	LGB2.1.6.	LGB3.1.6.	LGB4.7.2.	CSB4.3.2	EFB6.3.2.		CSB4.5.2.	LCB2.6.2.	EPB1.1.1.	EFB3.1.6.	LGB2.5.3.	LGB5.1.1.
LGB1.4.1.	LGB2.1.7.	LGB3.2.1.	LGB4.7.3.	CSB1.1.1	EFB6.3.3.		LCB1.1.1.	LCB2.7.1.	EPB1.3.1.	EFB4.1.1.	LGB2.6.1.	LGB5.1.2.
LGB1.4.2.	LGB2.1.8.	LGB3.2.2.	LGB4.8.1.	CSB1.2.1.	EFB6.3.4.		LCB1.1.2.	LCB2.8.1.	EPB1.3.2.	EFB4.1.2.	LGB2.11.2	LGB5.2.1.
LGB1.4.3.	LGB2.2.1	LGB3.2.3.	LGB4.8.2.	CSB1.2.2	VCSB3.14.4		LCB1.1.3.	LCB2.8.2.	EPB2.3.1.	EFB4.1.3.	LGB3.1.1.	LGB5.2.2.
LGB1.4.4.	LGB2.3.1.	LGB3.2.4.	LGB4.9.1.	CSB1.4.1.			LCB1.1.4.	LCB2.8.3.	EPB2.3.2.	EFB4.1.4.	LGB3.1.2.	LGB5.3.3.
LGB1.4.5.	LGB2.3.2.	LGB3.2.5.	LGB4.9.2.	CSB4.3.4			LCB1.3.3.	LCB2.8.4.	EPB2.3.3.	EFB4.2.1.	LGB3.1.5.	LGB5.3.4.
LGB1.5.1.	LGB2.3.3.	LGB3.3.1.	LGB5.1.1.	LCB2.5.5.			LCB1.3.4.	LCB2.9.1.	EPB2.5.2.	EFB4.2.2.	LGB3.1.6.	LGB5.4.1

CCL			CMCCT		CD	CAA	CSC		SIEE	CCEC	
LGB5.1.2.	EPB1.1.1.	VCSB2.3.2.				LCB2.9.2.	LGB1.6.1.	EFB5.1.2.	VCSB1.6.2	LGB3.3.1.	LGB5.6.1.
LGB5.2.1.	EPB1.1.4.	VCSB2.4.1.				LCB2.10.1.	LGB1.6.5.	EFB5.1.3.	VCSB2.1.1	LGB3.4.1.	LGB5.7.1.
LGB5.2.2.	EPB1.1.5.	VCSB2.4.2.				LCB2.10.2.	LGB1.7.1.	EFB5.1.4.	VCSB2.1.2	LGB3.4.2.	LGB5.7.2.
LGB5.3.1.	EPB1.1.6.	VCSB2.5.1.				LCB2.10.3.	LGB1.8.1.	EFB5.1.5.	VCSB2.1.3	LGB3.4.3.	EPB1.1.1.
LGB5.3.2.	EPB1.2.1.	VCSB2.6.2.				LCB3.1.1	LGB1.9.1.	EFB5.2.1.	VCSB2.2.1	LGB3.5.1.	EPB1.1.2.
LGB5.3.3.	EPB1.2.2	VCSB2.6.3.				LCB3.1.2	LGB1.10.1	EFB5.2.2.	VCSB2.2.2	LGB3.5.2.	EPB1.1.3.
LGB5.3.4.	EPB1.2.3.	VCSB3.2.4.				LCB3.1.3.	LGB1.11.1	EFB5.2.3.	VCSB2.3.1	LGB3.5.3.	EPB1.1.4.
LGB5.4.1.	EPB1.2.4.	VCSB3.3.1.				LCB3.2.1	LGB2.1.3.	EFB5.2.4.	VCSB2.3.2	LGB3.6.1.	EPB1.1.5.
LGB5.5.1.	EPB1.2.5.	VCSB3.3.3.				LCB3.2.2.	LGB2.1.4.	EFB5.3.1	VCSB2.4.1	LGB4.9.2.	EPB1.1.6.
LGB5.6.1.	EPB2.1.10	VCSB3.4.3.				LCB3.2.4.	LGB2.1.7.	EFB6.1.1.	VCSB2.4.2	EPB3.1.13	EPB1.2.1.
LGB5.7.1.	EMB1.1.1.	VCSB3.5.1.				LCB3.3.1	LGB2.1.8.	EFB6.1.2.	VCSB2.5.1	EMB1.2.2	EPB1.2.2
LGB5.7.2.	EMB1.2.1.	VCSB3.7.1.				LCB3.4.1	LGB2.2.1.	EFB6.2.1.	VCSB2.5.2	EFB1.1.1.	EPB1.2.3.
PLEB1.1.	EMB2.1.1.	VCSB3.9.4.				LCB3.4.2.	LGB2.3.1.	EFB6.2.2.	VCSB2.6.1	EFB1.1.3.	EPB1.2.4.
PLEB1.2.	EMB2.3.2.	VCSB3.11.2				LCB3.4.3.	LGB2.3.2.	EFB6.2.3.	VCSB2.6.2	EFB1.1.4.	EPB1.2.5.
PLEB1.3.	EFB1.1.2.	VCSB3.12.1				LCB3.5.1.	LGB2.3.3.	EFB6.3.1.	VCSB2.6.3	EFB1.3.2.	EPB1.2.6.
PLEB1.4.	EFB1.2.2.	VCSB3.13.1				LCB3.6.1	LGB2.4.1.	EFB6.3.2.	VCSB3.1.1	EFB1.3.3.	EPB1.2.7.
PLEB1.5.	EFB1.2.3.	VCSB3.13.2				LCB3.7.1.	LGB2.4.2.	EFB6.3.3.	VCSB3.1.2	EFB2.1.2.	EPB2.1.1.
PLEB1.7.	EFB5.3.1	VCSB3.13.3				LCB3.8.1.	LGB2.5.1.	EFB6.3.4.	VCSB3.2.1	EFB3.1.1.	EPB2.1.2.
PLEB2.1.	EFB6.2.1.	VCSB3.14.1				LCB4.3.1	LGB2.5.3.	EFB6.4.1.	VCSB3.2.2	EFB3.1.2.	EPB2.1.3.
PLEB3.1.	EFB6.3.4.	VCSB3.14.3				LCB4.3.2.	LGB2.6.1.	EFB6.4.2.	VCSB3.2.3	EFB3.1.3.	EPB2.1.4.
PLEB3.2.	VCSB1.1.1	VCSB3.15.1				LCB4.5.1.	LGB2.7.1.	VCSB1.1.1	VCSB3.2.4	EFB3.1.4	EPB2.1.5.
PLEB3.3.	VCSB1.1.3	VCSB3.16.2				LCB5.2.2.	LGB2.7.4.	VCSB1.1.2	VCSB3.3.1	EFB3.1.5.	EPB2.1.6.
PLEB3.4.	VCSB1.2.2	VCSB3.17.3				LCB5.4.1	LGB2.8.1.	VCSB1.2.3	VCSB3.3.2	EFB3.1.6.	EPB2.1.7.
PLEB3.5.	VCSB1.2.4	VCSB3.18.2				LCB5.5.1.	LGB2.8.2.	VCSB1.2.4	VCSB3.3.3	EFB4.1.3.	EPB2.1.8.
PLEB3.6.	VCSB1.3.2	VCSB3.18.3				LGB1.1.1.	LGB2.8.3.	VCSB1.3.1	VCSB3.3.4	EFB5.1.1.	EPB2.1.9.
PLEB4.1.	VCSB2.1.1					LGB1.2.1.	LGB2.9.1.	VCSB1.3.2	VCSB3.4.1	EFB5.1.4.	EPB2.1.10
PLEB4.2.	VCSB2.1.2					LGB1.2.2.	LGB2.10.1	VCSB1.3.3	VCSB3.4.2	EFB5.1.5.	EPB2.2.1.
PLEB5.1.	VCSB2.1.3					LGB1.4.1.	LGB2.11.2	VCSB1.4.1	VCSB3.4.3	EFB5.2.1.	EPB2.2.2.
PLEB5.2.	VCSB2.2.1					LGB1.4.2.	LGB3.1.1.	VCSB1.4.2	VCSB3.4.4	EFB5.2.3.	EPB2.2.3
PLEB5.3.	VCSB2.2.2					LGB1.4.3.	LGB3.1.2.	VCSB1.5.1	VCSB3.5.1	EFB6.1.1.	EPB2.2.4.
PLEB5.4.	VCSB2.3.1					LGB1.4.4.	LGB3.1.5.	VCSB1.5.2	VCSB3.5.2	EFB6.1.2.	EPB2.3.1.
PLEB5.5.	VCSB2.3.2					LGB1.4.5.	LGB3.1.6.	VCSB1.6.1	VCSB3.6.1	VCSB1.1.2	EPB2.3

CCL				CMCCT		CD	CAA		CSC		CSIEE	CCEC
							LGB3.2.1.	PLEB1.3.	VCSB3.6.2	VCS3.17.3	VCSB1.1.2	EPB2.3.3.
							LGB3.2.2.	PLEB1.4.	VCSB3.7.1	VCS3.18.1	VCBS1.2.2	EPB2.4.1.
							LGB3.2.3.	PLEB1.5.	VCSB3.7.2	VCS3.18.2	VCSB1.2.3	EPB2.4.2.
							LGB3.3.1.	PLEB1.6.	VCSB3.7.3	VCS3.18.3	VCSB1.2.4	EPB2.4.3.
							LGB3.4.1.	PLEB1.7.	VCSB3.7.4		VCSB1.3.1	EPB2.5.1.
							LGB3.4.2.	PLEB2.1.	VCSB3.8.1		VCSB1.3.2	EPB2.5.2.
							LGB3.4.3.	PLEB3.1.	VCSB3.8.2		VCSB1.3.3	EPB2.5.3.
							LGB3.5.1.	PLEB3.2.	VCSB3.8.3		VCSB1.4.1	EPB 2.5.4.
							LGB3.5.2.	PLEB3.3.	VCSB3.9.1		VCSB1.4.2	EPB3.1.1.
							LGB3.5.3.	PLEB3.4.	VCSB3.9.2		VCSB1.5.1	EPB3.1.2.
							LGB3.7.1.	PLEB3.5.	VCSB3.9.3		VCSB1.5.2	EPB3.1.3.
							LGB4.1.1.	PLEB4.1.	VCSB3.9.4		VCSB1.6.1	EPB3.1.4.
							LGB4.1.2.	PLEB4.2.	VCS3.10.1		VCSB1.6.2	EPB3.1.5.
							LGB4.1.3.	PLEB5.1.	VCS3.11.1		VCSB1.6.3	EPB3.1.6.
							LGB4.1.4.	PLEB5.2.	VCS3.11.2		VCSB2.1.2	EPB3.1.7.
							LGB4.1.5.	PLEB5.5.	VCS3.12.1		VCSB2.1.3	EPB3.1.8.
							LGB4.4.1.	EPB1.1.2.	VCS3.12.2		VCSB2.2.1	EPB3.1.9.
							LGB4.4.2.	EPB1.1.3.	VCS3.12.3		VCSB2.3.2	EPB3.1.11
							LGB4.5.1.	EPB1.2.4.	VCS3.13.1		VCSB2.4.2	EPB3.1.12
							LGB4.5.2.	EPB1.2.5.	VCS3.13.2		VCSB2.5.1	EPB3.1.13
							LGB4.6.1.	EPB1.2.6.	VCS3.13.3		VCBS2.5.2	EPB3.1.14
							LGB4.7.1.	EPB1.2.7.	VCS3.14.1		VCSB2.6.1	EPB3.1.15
							LGB4.7.2.	EPB2.1.1.	VCS3.14.2		VCSB3.1.1	EPB3.2.1.
							LGB4.7.3.	EPB2.1.2.	VCS3.14.3		VCSB3.1.2	EMB1.1.1.
							LGB4.9.2.	EPB2.1.3.	VCS3.14.4		VCSB3.2.1	EMB1.2.1.
							LGB5.1.1.	EPB2.1.4.	VCS3.15.2		VCSB3.2.2	EMB1.2.2.
							LG5.3.3.3	EPB2.1.5.	VCS3.16.1		VCSB3.2.4	EMB1.3.1.
							PLEB1.1.	EPB2.1.6.	VCS3.16.2		VCSB3.3.3	EMB1.3.2.
							PLEB1.2.	EPB2.1.7.	VCS3.17.1		VCSB3.4.1	EMB2.1.1.
									VCS3.17.2			
									VCS3.17.3			

2 Perfil de área

É a concreción para cada estándar de aprendizaxe avialable da temporalización, o grao mínimo de consecución para superar a materia e os procedementos e instrumentos de avaliación.

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA																
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Rexistro descritivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
BLOQUE1- PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS																
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. 						X				X			X		
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas. 						X				X	X	X	X		X
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, 						X				X			X		X

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave							
						Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE	
	xeométricos ou funcionais.																
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. ▪ B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. 						X			X		X					
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. 						X			X		X	X				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. 						X			X			X			X	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 						X			X	X		X				X
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Confianza nas propias 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.6.1. Realiza un proxecto, 																

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave							
						Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE	
<p>capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. ▪ B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<p>elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.</p>						X			X	X	X	X			X	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. ▪ B2.2. A numeración romana. ▪ B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. ▪ B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. ▪ B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. ▪ B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. 							X		X						X	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e 							X		X		X	X				

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpetas do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. O número decimal: décimas, centésimas e milésimas. ▪ B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. ▪ B2.9. Os números decimais: valor de posición. ▪ B2.10. Números positivos e negativos. ▪ B2.11. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo. 	interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.															
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. ▪ B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. ▪ B2.12. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. ▪ B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. ▪ B2.9. Os números decimais: 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 						X			X		X	X			
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.2. Utiliza os números negativos en contextos reais. 							X			X					

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
valor de posición. ▪ B2.13. Redondeo de números decimais ás décima, centésima ou milésima máis próxima. ▪ B2.10. Números positivos e negativos. ▪ B2.14. Redondeo de números naturais ás decenas, centenas e millares.																
▪ B2.15. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. ▪ B2.13. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. ▪ B2.16. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.	▪ MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.							X		X						
	▪ MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.							X		X						
	▪ MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.								X		X					
B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade.	MTB2.4.1. Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10.									X						
▪ B2.18. Estimación de	▪ MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das							X		X						

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Rexistro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
resultados. ▪ B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. ▪ B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.	operacións.															
	▪ MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.							X		X		X				
	▪ MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.								X	X			X			
▪ B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade. ▪ B2.21 Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. ▪ B2.22. Potencia como produto de factores iguais. Cadrados e cubos. Potencias de base 10. ▪ B2.23. Identificación e uso dos termos propios da división. ▪ B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. ▪ B2.24. Operacións con fraccións.	▪ MTB2.6.1. Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10.							X		X						
	▪ MTB2.6.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.							X								
	▪ MTB2.6.3. Realiza operacións con números decimais.								X	X						
	▪ MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese.								X							

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave							
						Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.25. Operacións con números decimais. ▪ B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. 																	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.16. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións. ▪ B2.27. Porcentaxes e proporcionalidade. ▪ B2.28. Expresión das partes utilizando porcentaxes. ▪ B2.29. Correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes. ▪ B2.30. Aumentos e diminucións porcentuais. ▪ B2.31. Proporcionalidade directa. ▪ B2.32. A regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade. ▪ B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.1. Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes. 							X		X							
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.2. Establece a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes. 								X								
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.3. Calcula aumentos e diminucións porcentuais. 									X							
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.4. Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade, para resolver problemas da vida diaria. 										X			X			
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.5. Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres en situacións de proporcionalidade directa, explicando oralmente e por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o 										X						

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave							
						Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE	
	proceso seguido e as solucións obtidas.																
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade. ▪ B2.18. Estimación de resultados. ▪ B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. ▪ B2.34. Automatización de algoritmos. ▪ B2.35. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa. ▪ B2.36. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras. ▪ B2.37. Construción de series ascendentes e descendentes. ▪ B2.38. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado. ▪ B2.39. Obtención de todos os divisores de calquera número menor de 100. ▪ B2.40. Descomposición de números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras. ▪ B2.41. Cálculo de tantos por cen en situacións reais. ▪ B2.42. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. ▪ B2.43. Utilización da calculadora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións). 							X		X		X					
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.8.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras. 								X		X						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.8.8. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100. 								X		X						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.8.9. Calcula o mcm e o mcd. 								X		X						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.8.10. Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras. 								X		X						
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.8.11. Calcula tantos por 								X								

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
	cen en situacións reais.									X						
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 						X			X			X			
<ul style="list-style-type: none"> B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.44. Resolución de problemas da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. 						X			X		X	X			X
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. 						X			X		X	X			X

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Rexistro descritivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
BLOQUE 3- MEDIDA																
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. ▪ B3.2. Realización de medicións. ▪ B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. 						X						X	X		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. 						X						X			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. ▪ B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. ▪ B3.6. Comparación de superficies de figuras planas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán. 							X								
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en 								X							

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
por superposición, descomposición e medición. ▪ B3.7. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume.	forma complexa e viceversa. ▪ MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.							X								
▪ B3.8. Explicación oral e escrita do proceso seguido e da estratexia utilizada en calquera dos procedementos empregados. ▪ B3.9. Equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.	▪ MTB3.4.1. Coñece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume. ▪ MTB3.4.2. Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados.						X					X				
	▪ MTB3.4.3. Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido.							X				X	X			
▪ B3.10. O sistema sesaxesimal. ▪ B3.11. O ángulo como unidade de medida dun ángulo. Medida de ángulos.	▪ MTB3.5.1. Resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares.							X					X			
▪ B3.12. Resolución de	▪ MTB3.6.1. Reflexiona sobre o						X									

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Rexistro descritivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
problemas de medida.	proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.									X			X			X
BLOQUE 4- XEOMETRÍA																
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Posicións relativas de rectas e circunferencias. ▪ B4.2. Ángulos en distintas posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... ▪ B4.3. Sistema de coordenadas cartesianas. Descrición de posicións e movementos. ▪ B4.4. A representación elemental do espazo, escalas e gráficas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.1. Identifica e representa posicións relativas de rectas e circunferencias. 							X								
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.2. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... 							X								
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.3. Describe posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros... 							X								
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.4. Realiza escalas e gráficas sinxelas, para facer representacións elementais no espazo. 							X								

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.1.5. Identifica en situacións moi sinxelas a simetría do tipo axial e especular. 								X							
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.6. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.2.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos. 							X								
	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.2.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas. 								X	X	X					
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.6. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.3.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo. 							X		X						
	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.3.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria. 							X		X			X			
<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, 							X		X						

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Rexistro descritivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
Clasificación dos paralelepípedos. ▪ B4.8. Concavidade e convexidade de figuras planas. ▪ B4.9. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.															
	▪ MTB4.4.2. Calcula perímetro e área da circunferencia e do círculo.							X		X						
▪ B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá.	▪ MTB4.5.1. Comprende e describe situacións da vida cotiá, e interpreta e elabora representacións espaciais (planos, esbozos de itinerarios, maquetas,...), utilizando as nocións xeométricas básicas (situación, movemento, paralelismo, perpendicularidade, escala, simetría, perímetro e superficie).						X			X			X			
▪ B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	▪ MTB4.6.1 Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios),							X		X		X	X			X

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
	creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.															
	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.6.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo. 						X			X			X			
BLOQUE 5- ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE																
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares. 							X			X			X		
<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Construción de táboas de frecuencias absolutas e relativas. B5.3. Iniciación intuitiva ás medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.2.1. Recolle e clasifica datos cualitativos e cuantitativos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas. 							X			X			X		
<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Realización e 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.2.2. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a 							X			X			X		

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Rexistro descritivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
interpretación de gráficas sinxelas: diagramas de barras, poligonais e sectoriais. ■ B5.5. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	media aritmética, a moda e o rango.															
	■ MTB5.2.3. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.							X			X		X			
	■ MTB5.2.4. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas						X				X		X			
■ B5.6. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias	■ MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio.							X			X					
■ B5.6. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias.	■ MTB5.4.1. Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogos (moedas, dados, cartas, loterías...)							X			X		X			
■ B5.7. Iniciación intuitiva ao cálculo da probabilidade dun suceso.	■ MTB5.5.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas,							X			X		X	X		X

MATEMÁTICAS 6º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Estándares de aprendizaxe					Instrumentos de avaliación				Competencias clave						
						Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	CMC CT	CD	CC L	CAA	CS C	CC EC	CSI EE
	construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.															
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo. 						X			X		X	X			X

A ESCALA DE VALORACIÓN graduarase de forma numérica (1-2-3-4-5). A cada secuencia numérica correspóndelle a seguinte cualificación:

- 1- De 0 a 2 (mal)
- 2- De 3 a 4 (regular)
- 3- De 5 a 6 (bien)
- 4- De 7 a 8 (muy bien)
- 5- De 9 a 10 (excelente)

CUALIFICACIÓN DA RÚBRICA -As cinco columnas indican o nivel de consecución de cada un dos estándares evaluados con Rúbricas, establecendo unha escala de valoración do 1 ao 5, correspondéndose cos valores que se detallan na tabla inferior.

Cualificación	Descrición
5	Demostra total comprensión do problema. Todos os requerimentos da tarefa están incluídos na resposta
4	Demostra considerable comprensión do problema. Todos os requerimentos da tarefa están incluídos na resposta. (Fallos nos cálculos)
3	Demostra comprensión parcial do problema. A maior cantidade de requerimentos da tarefa están comprendidos na resposta. (Fallos na resposta)
2	Demostra poca comprensión do problema. Moitos dos requerimentos da tarefa faltan na resposta. (Fallos na resposta e cálculos)
1	Non comprende o problema. Non responde.

CIENCIAS DA NATUREZA CURSO 6º EP						Instrumentos de avaliación				Competenci as clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno		
BLOQUE 1- INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA											
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Iniciación á actividade científica. ▪ B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. ▪ B1.3. Lectura de textos propios da área. ▪ B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados. ▪ B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións. 						X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos. 									X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc). 							X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CMCT ▪ CD
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico. 							X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL

CIENCIAS DA NATUREZA CURSO 6º EP						Instrumentos de avaliación				Competenci as clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas. 						X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Traballo individual e cooperativo. ▪ B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable. ▪ B1.9. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. Toma de decisións: criterios e consecuencias. ▪ B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. ▪ B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. 						X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CSIEE

CIENCIAS DA NATUREZA CURSO 6º EP							Instrumentos de avaliación			Competenci as clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	
<p>na aula e no centro.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade. ▪ B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula. ▪ B1.14. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e o seu poder de adición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación. 						X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CD ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados. 						X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE

CIENCIAS DA NATUREZA CURSO 6º EP				Instrumentos de avaliación						Competenci as clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	
conclusións e presentando informes en diferentes soportes.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións. 								X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE
BLOQUE 2- O SER HUMANO E A SAÚDE										
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. ▪ B2.2. Anatomía e fisioloxía. ▪ B2.3. Células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas. ▪ B2.4. Diferentes tipos de células. Os virus e as bacterias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. As funcións vitais no ser humano. ▪ B2.6. Función de relación (órganos dos sentidos, sistema nervioso e aparello locomotor). ▪ B2.7. Función de nutrición (aparellos respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.1. Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL

CIENCIAS DA NATUREZA CURSO 6º EP							Instrumentos de avaliación			Competenci as clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	
<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Función de reprodución (aparello reprodutor). 										
<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Saúde e enfermidade. B2.10. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano. B2.11. Hábitos saudables para previr enfermidades. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Trastornos alimenticios. B2.13. Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. B2.14. Tipos de dietas. B2.15. Análise de etiquetas de produtos. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB2.3.2. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL CAA CSC
<ul style="list-style-type: none"> B2.16. Avances da ciencia que melloran a saúde e a vida. B2.17. Coñecemento de 	<ul style="list-style-type: none"> CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA CSC

CIENCIAS DA NATUREZA CURSO 6º EP						Instrumentos de avaliación				Competenci as clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	
actuacións básicas de primeiros auxilios.	<ul style="list-style-type: none"> CNB2.3.4. Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.). 							X		<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> CNB2.3.5. Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións simuladas e reais. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSC
BLOQUE 3- OS SERES VIVOS										
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Seres vivos, seres inertes. Diferenciación. B3.2. Organización e estrutura dos seres vivos: células, tecidos: tipos; órganos; aparellos e sistemas: principais características e funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos. B3.4. Os animais vertebrados e invertebrados, características e clasificación. B3.5. As plantas: estrutura e 	<ul style="list-style-type: none"> CNB3.2.1. Identifica as características e clasifica os seres vivos: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos. Outros reinos. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CMCCT

CIENCIAS DA NATUREZA CURSO 6º EP							Instrumentos de avaliación			Competenci as clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	
fisioloxía. A fotosíntese e a súa importancia para a vida na Terra.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas. 								X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.2.3. Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas. Características e compoñentes dun ecosistema. ▪ B3.7. Ecosistemas: pradería, poza, lagoa, bosque, litoral e cidade e os seres vivos. A biosfera, diferentes hábitats dos seres vivos. ▪ B3.8 Hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos. ▪ B3.9. Uso de medios 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.3.1. Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.3.2. Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.3.3. Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC

CIENCIAS DA NATUREZA CURSO 6º EP						Instrumentos de avaliación				Competenci as clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	
tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos. ▪ B3.10. Interese pola observación e polo estudo rigoroso de todos os seres vivos. ▪ B3.11. Uso da lupa para a observación científica.	▪ CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.						X			▪ CMCCT
	▪ CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados.							X		
BLOQUE 4-MATERIA E ENERXÍA										
▪ B4.1. Concepto de enerxía. Diferentes formas de enerxía. A luz como fonte de enerxía. ▪ B4.2. Electricidade: a corrente eléctrica. Circuitos eléctricos. Magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás. ▪ B4.3. Os cambios de estado. As reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.	▪ CNB4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.						X			▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSIEE
	▪ CNB4.1.2. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.							X		

CIENCIAS DA NATUREZA CURSO 6º EP						Instrumentos de avaliación				Competenci as clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables. ▪ B4.5. Fontes de enerxías renovables e non renovables. O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo. ▪ B4.6. Utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para a sociedade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.1. Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Planificación e realización de experiencias diversas para estudar as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento diante da luz, o son, a calor, a humidade e a electricidade. ▪ B.4.8. Predición de cambios no movemento ou na forma dos corpos por efecto das forzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido. 						X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE ▪ CCL 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Observación dalgúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4 4.1 Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa 								X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

CIENCIAS DA NATUREZA CURSO 6º EP						Instrumentos de avaliación				Competenci as clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno		
e calor). ▪ B4.10. Atracción e repulsión de cargas eléctricas. ▪ B4.11. Separación de compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución. ▪ B4.12. Reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación. ▪ B4.13. Normas de prevención de riscos.	reversibilidade.										
	▪ CNB4.4.2. Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.						X			▪ CMCCT	
	▪ CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.									X	▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CD
	▪ CNB4.4.4. Identifica e expón as principios características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.								X		▪ CMCCT ▪ CAA
	▪ CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.							X			▪ CMCCT ▪ CSC

CIENCIAS DA NATUREZA CURSO 6º EP				Instrumentos de avaliación						Competenci as clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno		
BLOQUE 5-TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS											
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Máquinas e aparellos. Tipos de máquinas na vida cotiá e a súa utilidade. ▪ B5.2. Análise de operadores e emprego na construción dun aparello. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.1. Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.2. Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas. 								X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.3. Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas. 								X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Construción de estruturas sinxelas que cumpran unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.1 Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.) 						X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. A electricidade no desenvolvemento das máquinas. ▪ B5.5. Elementos dos circuitos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.3.1. Identifica os elementos dun circuito eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSIEE ▪ CCL 	

CIENCIAS DA NATUREZA CURSO 6º EP						Instrumentos de avaliación				Competenci as clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Proba escrita	Carpeta do alumno	
eléctricos. ▪ B5.6. Efectos da electricidade. ▪ B5.7. Condutores e illantes. ▪ B5.8. A relación entre electricidade e magnetismo.	▪ CNB5.3.2. Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.							X		▪ CMCCT
▪ B5.9. A ciencia: presente e futuro da sociedade. ▪ B5.10. Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos. ▪ B5.11. Importantes descubrimentos e inventos.	▪ CNB5.4.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.								X	▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC
	▪ CNB5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.								X	▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC

CIENCIAS SOCIAIS

CONTIDOS	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE					INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN					COMPETENCIAS CLAVE
						Proba escrita	Carpeta do alumno	Traballo escrito	Rexistro anecdótico	Rúbrica	
<p>B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais.</p> <p>B1.2.Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p>	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito. 							X			<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT CCL CD
<ul style="list-style-type: none"> B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados. 							X			<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CCL CMCCT CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. B1.5.Técnicas de traballo intelectual. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación. 							X			<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CCL CMCCT CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.6.Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía 							X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CMCCT

<p>constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo.</p> <ul style="list-style-type: none"> B1.7. Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa. <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p>	<p>axeitada aos temas tratados.</p> <ul style="list-style-type: none"> CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos. 								X		<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CAA CMCCT CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.4.1. Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico. 						X				<ul style="list-style-type: none"> CAA CD CSIEE CSC CCL CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.5.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos. 						X	X			<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.5.2. Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático. 							X			<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.6.1.Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos. 									X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12.Participación activa e construtiva na vida social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.7.1.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros 									X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.7.2.Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.) 									X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13.A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos. 									X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.14.Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.9.1.Amosa actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean. 									X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.9.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas 									X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE

	e ten iniciativa na toma de decisións.											
<ul style="list-style-type: none"> B1.15. Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.10.1. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA CSIEE 		
	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.10.2. Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades. 								X		<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Cartografía. Planos, mapas e planisferios. B2.2. Tipos de mapas: físicos, políticos e temáticos. B2.3. Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.4. Técnicas de orientación no espazo. Elaboración dun itinerario de viaxe coa axuda de ferramentas dixitais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.1.1. Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel. 						X	X			<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.2.1. Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan 							X	X			<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL
	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.3.1. Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade. 							X	X			<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL CSC

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8.A diversidade xeográfica das paisaxes de Europa: relevo, climas e hidrografía. ▪ B2.9. Utilización e consulta en sistemas de información xeográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.4.1.Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima. 						X	X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.4.2.Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa. 							X	X			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10.A intervención humana no medio. Consumo responsable. Os problemas da contaminación. ▪ B2.11.O desenvolvemento sostible. ▪ B2.12. Elaboración dun plan de reciclaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.5.1.Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta. 							X	X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13.O cambio climático: causas e consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.6.1 Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo. 								X	X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1.A Unión Europea. ▪ B3.2.A organización económica, social, política e territorial da Unión Europea. Aproximación a algunhas características significativas dos países europeos a través dun proxecto cooperativo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.1.1.Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais. 						X	X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.1.2.Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo 							X	X			

	os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.										
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3.Demografía e poboación. Variables demográficas. ▪ B3.4.Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación, distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación. ▪ B3.5.Representación gráfica de datos demográficos: as pirámides de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.2.1.Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente. ▪ CSB3.2.2 Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación. 					X	X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6 Poboación de Europa: distribución e evolución. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.3.1.Describe as principais características da poboación española e europea. 					X	X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.3.2.Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade. ▪ CSB3.3.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea. ▪ CSB3.3.4.Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea. 						X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL ▪ CAA
						X	X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
						X	X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT

<ul style="list-style-type: none"> B3.7.Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a Europa, a chegada de emigrantes ao noso país, problemas actuais da poboación. Estudo dos movementos migratorios da familia. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.4.1.Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país. 								<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CCL
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.4.2.Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc. 					X	X		
<ul style="list-style-type: none"> B3.8.As actividades económicas e os sectores produtivos de España e Europa. B3.9.A produción de bens e servizos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.5.1.Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen. 								<ul style="list-style-type: none"> CSC CMTC
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.5.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes 					X	X		
<ul style="list-style-type: none"> B3.10.O consumo e a publicidade. Debates sobre a influencia da publicidade nas nosas prácticas diarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3 6.1.Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos. 						X	X	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CAA CSC
<ul style="list-style-type: none"> B3.11.Educación financeira. O diñeiro. O aforro. Elaboración dun presuposto persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3 7.1.Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles 								<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CAA CMCCT CSC
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3 7.2.Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno 							X	X

	presuposto persoal.																		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.7.3. Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información. 									X				X					<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Empregabilidade e espírito emprendedor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3 8.1. Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade. 													X					<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. A empresa. Actividade e funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.9.1. Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven. 																		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.9.2. Describe diversas formas de organización empresarial. 																		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.9.3. Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos. 								X										<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. As idades da historia: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. ▪ B4.2. As fontes históricas e a súa clasificación. Realización dun traballo expositivo seleccionando e clasificando distintas fontes (artísticas, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.1.1. Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas. 																		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CMCCT

	<ul style="list-style-type: none"> CSB4.3.5. Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea. CSB4.3.6. Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea. 						X	X			<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CAA 	
							X	X			<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CAA 	
<ul style="list-style-type: none"> B4.11. Noso patrimonio histórico e cultural. B4.12. Patrimonio da Humanidade. Elaboración dunha guía sobre os sitios e lugares Patrimonio da Humanidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB4.4.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora. CSB4.4.2. Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado. 								X		<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CAA 	
										X		<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CAA
<ul style="list-style-type: none"> B4.13. Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB4.5.1. Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo. CSB4.5.2. Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar. 									X		<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CAA
										X		<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CAA

CONTIDOS	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE					INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN					COMPETENCIAS CLAVE
						Proba escrita	Carpeta do alumno	Traballo escrito	Rexistro anecdótico	Rúbrica	
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; organización do discurso; escoita; respecto á quenda de palabra; papel de persoa moderadora; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). 								X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. 								X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 								X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 								X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas 								X		<ul style="list-style-type: none"> CCL

	interaccións orais											
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 								X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 									X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: Debates e diálogos. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 									X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 									X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.1. Amosa unha actitude de escoita atenta. 									X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Valoración crítica de mensaxes verbais e non verbais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 					X				X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, 						X				X	

<p>narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos) Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas.</p>	<p>correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.</p> <ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 						X				<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL CD CAA CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Expresión e produción de textos orais segundo a súa tipoloxía: narrativos, descritivos argumentativos, expositivos, instrutivos, informativos e persuasivos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 								X		<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas. 								X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeiándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes. 								X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 								X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. ▪ LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 							X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos. ▪ LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 							X		X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Consolidación do sistema de lecto-escritura. ▪ B2.2. Lectura en voz alta de distintos tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. ▪ LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 									X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
											X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Comprensión de textos, en voz alta e en silencio, segundo o seu tipoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta. 								X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Audición de diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 						X		X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Lectura, en silencio, e comprensión de distintos tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. ▪ LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 					X	X		X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. ▪ LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto. ▪ LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en 				X	X	X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL

establecidos no Plan lector.											
<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. 							X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 								X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade. 						X		X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos. 						X		X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 								X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.5. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios. 								X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Uso guiado das Tecnoloxías da Información e a Comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información. ▪ B2.12. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. ▪ LCB2.9.2. Interpreta a información e fai un resumo da mesma. 										<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Gusto pola lectura. Hábito lector. Lectura de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 										<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe. ▪ B2.14. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 										<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 										<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Produción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos 										<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA

<p>narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións léxicas, mantemento do tempo verbal e puntuación. ▪ B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación, parénteses, etc). Acentuación. ▪ B3.4. Orde e presentación. 	<p>electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. ▪ LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. ▪ LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 					X		X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, estrutura...). ▪ B3.6. Revisión e mellora do texto. ▪ B3.7. Realización de ditados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 					X	X	X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
											<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCA ▪ CSIEE
											<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCA ▪ CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 						X				<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais. 						X	X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación e parénteses).Acentuación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura. 						X				<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 						X				<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 							X	X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico 						X				<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE CCEC

<p>publicitarios. Anuncios. Cómicos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Produción de textos segundo o Plan de escritura. 	<p>textos e buscar información, crear táboas e gráficas.</p>									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. A palabra. ▪ B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, conxunción, pronomes, artigos, interxeccións). ▪ B4.3. Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. 					X	X			▪ CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos. 					X	X			▪ CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras. 					X	X			▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Vocabulario: sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. Siglas e abreviaturas. ▪ B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. 					X	X			▪ CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas. 					X	X			▪ CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 					X	X			▪ CCL

<p>oración simple, suxeito e predicado.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais (de orde, contraste e explicación) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais (substitucións pronominais) coma léxicos (elipses e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.4. Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade... ▪ LCB4.2.5. Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado. 				X	X					<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.1. Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas). 				X	X			X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. 					X					<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 				X	X	X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, conxunción, pronomes, artigos, interxeccións). ▪ B4.8. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. ▪ B4.9. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. ▪ B4.10. Utilización adecuada dos signos de puntuación. ▪ B4.11. As relacións gramaticais. Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. 					X	X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita. 					X	X	X	X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. 					X	X	X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación. 					X	X	X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til. 					X	X	X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 					X	X	X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.12. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 						X	X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.13. As variedades da lingua. ▪ B4.14. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América. ▪ LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das 						X		X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC 	

<p>persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.</p>	<p>características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.</p>									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países. ▪ B5.3. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. ▪ B5.5. Identificación de recursos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos literarios. 					X	X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Identificación de recursos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas 					X	X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 						X	X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou 						X		X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP				Instrumentos de avaliación				Competencias clave		
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita		Carpeta do alumno	
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates e comentarios de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos, distinguindo información de opinión, e elaboración dun resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. 							X	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 								X	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e a experiencias doutras persoas. B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, comparar e relacionar con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retransmisión, da ironía e de dobres sentidos, 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retransmisión, a ironía e os dobres sentidos. 								X	<ul style="list-style-type: none"> CCL

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP				Instrumentos de avaliación				Competencias clave		
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita		Carpeta do alumno	
recoñecendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.2. Recoñece a retranscrición como un trazo característico da lingua galega. 					X	X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates). 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSEIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP					Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descritivo	Probas escrita	Carpeta do alumno		
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas, contacto visual). 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados). 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 					X				<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP				Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita		Carpeta do alumno
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas. 				X				<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade. Incorporación das intervencións das demais persoas, formulación de preguntas coherentes e percepción das reaccións. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados. 							X	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 						X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 						X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Produción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación ou participación para ofrecer e compartir información e opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Elaboro textos propios dos medios de comunicación. 							X	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE CSC

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP				Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita		Carpeta do alumno
▪ B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (acenos, miradas, posturas corporais).	▪ LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.					X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CAA
▪ B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	▪ LGB1.10.1. Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.					X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
▪ B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	▪ LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.				X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CSIEE
▪ B1.13. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	▪ LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.					X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
	▪ LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.					X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
▪ B1.14. Recoñecemento e valoración das diferenzas dialectais orais da lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.	▪ LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.						X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
	▪ LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.						X		

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP					Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita	Carpeta do alumno		
<ul style="list-style-type: none"> B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación... 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
BLOQUE 2- COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER										
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias, plans de traballo ou regulamentos. B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas. B2.3. Comprensión de textos do 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descriptivo, expositivo e argumentativo). 							X		<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP					Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita	Carpeta do alumno		
<p>ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p>									<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión. 							X	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade. 						X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 								X	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 					X				<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, comparando, clasificando, identificando e interpretando con especial atención aos datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña. 							X	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE CMCT 	

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP					Instrumentos de avaliación				Competencias clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Rexistro descritivo	Probas escrita	Carpeta do alumno	
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto. 						X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias. 						X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto. 							X	
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Uso das estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...). 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 								X
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto. 						X		

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP				Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita		Carpeta do alumno
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto. 				X				<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual. B2.10. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 				X				<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 				X				<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 				X				<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 				X				<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 						X		

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP					Instrumentos de avaliación				Competencias clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita	Carpeta do alumno	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. ▪ B2.12. Utilización das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. 				X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora. 				X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía. 				X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais. 					X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias e de regulación da convivencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 					X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. 					X			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP					Instrumentos de avaliación				Competencias clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita	Carpeta do alumno	
temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.2. Exprésa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.16. Análise de textos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
BLOQUE 3- COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR									
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados. 							X	

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP					Instrumentos de avaliación				Competencias clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita	Carpeta do alumno	
									<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto. 						X		<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista. 						X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso. 							X	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas... 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP						Instrumentos de avaliación				Competencias clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita	Carpeta do alumno	
características propias destes xéneros. ▪ B3.3. Composición de textos de información e de opinión característicos dos medios de comunicación social sobre feitos e acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, na entrevista, no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas.	▪ LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.						X			▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA
	▪ LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descriptivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.						X			▪ CCL ▪ CAA
	▪ LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.								X	▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
	▪ LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.								X	▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA
▪ B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).	▪ LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...								X	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP						Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita	Carpeta do alumno		
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas... 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas... 								X	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica. 									X	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe. 						X				<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Uso progresivamente autónomo das TIC na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE 	

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP				Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita		Carpeta do alumno
presentacións.	▪ LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.					X			▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CD
	▪ LGB3.5.3. Utiliza correctores de textos.					X			▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE
	▪ LGB3.5.4. Utiliza as TIC para realizar presentacións.					X			▪ CCL ▪ CD ▪ CSIEE
▪ B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e ilustración creativa dos propios textos.	▪ LGB3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.							X	
▪ B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica.	▪ LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.							X	▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
▪ B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	▪ LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.					X			▪ CCL ▪ CSC

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP					Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Rexistro descritivo	Probas escrita	Carpeta do alumno		
BLOQUE 4- COÑECEMENTO DA LINGUA										
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección. 						X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP						Instrumentos de avaliación				Competencias clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Rexistro descritivo	Probas escrita	Carpeta do alumno	
<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para vulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para vulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe. B4.5. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. B4.6. Observación da inserción e coordinación de oracións como procedementos propios da explicación, tanto na escritura como na expresión 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación. 							X		CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións. 							X		CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP					Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita	Carpeta do alumno		
oral.										
<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...), así como doutros elementos de cohesión, en relación coa composición de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición... 						X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixe, elipse, sinónimos... 							X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B4.8. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como o papel semántico deste (axente, paciente e causa). B4.9. Transformación de oracións de activa en pasiva, e viceversa, para mellorar a comprensión de determinados textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.5.1. Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito.. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.5.2. Transforma oracións activas en pasiva, e viceversa. 								X	

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP					Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita	Carpeta do alumno		
<ul style="list-style-type: none"> B4.10. Práctica do paso de estilo directo a estilo indirecto na narración, e viceversa, para mellorar a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.1. Transforma un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa. 						X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
<ul style="list-style-type: none"> B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. B4.13. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B4.14. Coñecemento das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega. 							X	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP						Instrumentos de avaliación				Competencias clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe					Rúbrica	Registro descritivo	Probas escrita	Carpeta do alumno	
da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B4.15. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe. 							X		
BLOQUE 5- EDUCACIÓN LITERARIA										
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral. 						X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo 						X		

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP					Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita	Carpeta do alumno		
coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	persoal.									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). ▪ B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. 				X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CD 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. 				X				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos e tópicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 						X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras. 							X		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CAA

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP				Instrumentos de avaliación				Competencias clave	
Contidos	Estándares de aprendizaxe				Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita		Carpeta do alumno
	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura. 						X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas. 							X	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
<ul style="list-style-type: none"> B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios diversos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto. 					X			<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

LINGUA GALEGA E LITERATURA CURSO 6º EP				Instrumentos de avaliación				Competencias clave
Contidos	Estándares de aprendizaxe			Rúbrica	Registro descriptivo	Probas escrita	Carpeta do alumno	
culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.7.2. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural. 					X		<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

ÁREA/MATERIA: Valores Sociais e Cívicos CURSO: 6º E.P.											
CONTIDOS	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE					INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN					COMPETENCIAS CLAVE
						Proba escrita	Carpeta do alumano	Traballo escrito	Registro anecdótico	Rúbrica	
B1.1. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo.	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.1.1. Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal. 								X		<ul style="list-style-type: none"> C SC CL
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.1.2. Actúa de forma respectable e digna. 								X		<ul style="list-style-type: none"> C SC SIEE
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.1.3 Coñece e asume os rasgos característicos da súa personalidade, poñendoos de manifesto asertivamente. 								X		<ul style="list-style-type: none"> C AA CL

<p>B1.2. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.1. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva. ▪ VSCB1.2.2. Describe o valor da reestruturación cognitiva e a resiliencia. ▪ VSCB1.2.3 Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e á resolución de conflitos. ▪ VSCB1.2.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas. 							<p style="text-align: center;">X</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AA 	<p style="text-align: center;">C</p>
<p>B1.3. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. A automotivación.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos. 							<p style="text-align: center;">X</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SC ▪ SIEE 	<p style="text-align: center;">C</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración. 							<p style="text-align: center;">X</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SC ▪ CL ▪ SIEE 	<p style="text-align: center;">C</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.3. Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable 								<ul style="list-style-type: none"> ▪ SC 	<p style="text-align: center;">C</p>

	dexecución das tarefas.									AA ▪ SIEE	C
B1.4. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade en si mesmo e en si mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. Tolerancia á frustración.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SCB1.4.1. Propón alternativas á resolución de problemas sociais. ▪ VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso. 								X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SC ▪ SIEE ▪ SC ▪ SIEE 	C C C C
B1.5. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. Causas e consecuencias das accións propias. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.5.1. Emprega o pensamento consecuencial para tomar decisións éticas. ▪ VSCB1.5.2. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética. 								X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SC ▪ SIEE ▪ SC ▪ SIEE 	C C C C
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. <p>B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.6.1. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais 								X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SC ▪ SIEE ▪ CEC 	C C C
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.6.2. Identifica, define problemas sociais e cívicos e implanta solucións potencialmente efectivas 									<ul style="list-style-type: none"> ▪ SC ▪ AA ▪ SIEE 	C C C

	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.3. Razona a importancia da iniciativa privada na vida económica e social. 									<ul style="list-style-type: none"> SIEE 	C
B2.1. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar e argumentar.	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe. 								X	<ul style="list-style-type: none"> CL SC 	C C
B2.2.Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CL SC SIEE 	C C C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas e axudando a que sigan motivadas para expresarse. 								X	<ul style="list-style-type: none"> AA SIEE SC CL 	C C C C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.2.1. Comparte sentimentos durante o diálogo. 								X	<ul style="list-style-type: none"> CL SC SIEE 	C C C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.2.2. Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo. 								X	<ul style="list-style-type: none"> CL SC 	C C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.3.1. Emprega a 									<ul style="list-style-type: none"> 	

B2.3. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	linguaxe positiva.								X	• CL	C
	• VSCB2.3.2. Autoafirmase con respecto.								X	• CL • SC • SIEE	C C C
• B2.4.O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda.	• VSCB2.4.1 Infire e dá o sentido adecuado á expresión dos e das demais.							X		• CL • SC	C C
	• VSCB2.4.2.utiliza correctamente as estratexias de escoita activa: clarificación, parafraseo, resumo, reestruturación, reflexo de sentimentos.								X	• CL • SC • SIEE	C C C
B2.5. A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	• VSCB2.5.1.Interacciona con empatía.								X	• SC • CL • SIEE	C C C
	• VSCB2.5.2. Sabe contribuir á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.								X	• SC • SIEE	C C
• B2.6.Os estereotipos. As consecuencias dos prexuízos.	• VSCB2.6.1.Analiza os problemas que orixinan os									• SC	C

<p>Desenvolvemento de actitudes de solidariedade ante problemas e necesidades das persoas máis desfavorecidas.</p> <p>▪ B2.7. Identificación, axuízamento crítico e rexeitamento das situacións de marxinação, discriminación e inxustiza social.</p> <p>B2.8. Creación de textos, empregando a linguaxe verbal e non verbal, para comunicar en diferentes soportes as conclusións de investigacións realizadas sobre situacións do seu contorno.</p>	<p>prexuizos sociais.</p>							▪ SIEE	C
	<p>▪ VSCB2.6.2. Expón razoadamente as consecuencias dos prexuizos sociais para as persoas do contorno social próximo.</p>							▪ CL ▪ SC ▪ CEC	C C C
	<p>▪ VSCB2.6.3. Detecta e axuíza criticamente prexuizos sociais detectados no seu contorno próximo expresando as conclusións en traballos creativos.</p>							▪ CL ▪ CEC ▪ SC ▪ D ▪ AA	C C C C C
<p>▪ B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade).</p> <p>Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas.</p> <p>B3.2. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión.</p>	<p>▪ VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.</p>					X	▪ SC ▪ SIEE	C C	
	<p>▪ VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.</p>						X	▪ SC ▪ SIEE	C C
<p>▪ B3.3. A interdependencia e a cooperación. A</p>	<p>▪ VSCB3.2.1. A mosboa disposición a ofrecer e recibir</p>						X	▪ AA	C

<p>interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos.</p> <p>B3.4. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa.</p>	axuda para a aprendizaxe.								<ul style="list-style-type: none"> ▪ SIEE C ▪ SC C
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais. 							X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AA C ▪ SIEE C ▪ SC C
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo. 							X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SC C
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva. 							X	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SC C ▪ SIEE C ▪ AA C
<p>B3.5. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.1. Explica o concepto de norma. 								<ul style="list-style-type: none"> ▪ CL C ▪ SC C
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.2. Infere a necesidade das normas da súa comunidade educativa 								<ul style="list-style-type: none"> ▪ AA C ▪ SC C
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.3. Participa na elaboración das normas do colexio. 								<ul style="list-style-type: none"> ▪ CL C ▪ SC C ▪ SIEE C

	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar. 								X	<ul style="list-style-type: none"> SC 	C
<p>B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade.</p>	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo. 							X		<ul style="list-style-type: none"> SC SIEE 	C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións. 							X		<ul style="list-style-type: none"> SC SIEE 	C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relaciónsinterpersoais. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CL SC 	C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito. 							X		<ul style="list-style-type: none"> SC SIEE 	C
<p>B3.7. O altruísmo.A responsabilidade social e a xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que provocan situación de marxinação, de discriminación e de inxustiza social. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.5.1. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos. 							X		<ul style="list-style-type: none"> CL SC SIEE 	C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.5.2. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa. 							X		<ul style="list-style-type: none"> SC SIEE 	C
<p>B3.8. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e</p>	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.6.1. Realiza xuízos morais de situacións escolares. 							X		<ul style="list-style-type: none"> SC 	C

<p>opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusión de minoríasétnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.</p>	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.6.2. Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas. 									SIEE	
<p>B3.9. Conceptualización do dilema moral. Resolución de dilemas morais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.1. Expresa o que é un dilema moral. 									<ul style="list-style-type: none"> SC SIEE 	<ul style="list-style-type: none"> C C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais. 									<ul style="list-style-type: none"> SC SIEE 	<ul style="list-style-type: none"> C C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.3. Analiza e resolve dilemas morais en situacións reais e simuladas. 									<ul style="list-style-type: none"> SC SIEE 	<ul style="list-style-type: none"> C C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.4. Resolve dilemas morais en relación a prexuízos relativos ás diferenzas culturais. 						X			<ul style="list-style-type: none"> SC SIEE 	<ul style="list-style-type: none"> C C
<ul style="list-style-type: none"> B3.10. Convivencia pacífica en sociedade e valores nos que se apoia: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, compromiso, cooperación e cultura de paz. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a convivencia e o benestar dos grupos sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.8.1. Analiza formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades... 									<ul style="list-style-type: none"> SC SIEE 	<ul style="list-style-type: none"> C C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.8.2. Analiza feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minoríasétnicas, reclusión en campos de concentración, o holocausto, segregación por 									<ul style="list-style-type: none"> SC SIEE 	<ul style="list-style-type: none"> C C

	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.13.3. Realiza producións creativas sobre as consecuencias de non pagar impostos. 								<ul style="list-style-type: none"> SC CEC D CL SIEE 	<ul style="list-style-type: none"> C C C C C
<ul style="list-style-type: none"> B3.19 Fontes de enerxía renovables e non renovables. Identificación das actitudes e estratexias individuais e colectivas de consumo enerxético responsable. B3.20. Rutinas individuais para mellorar a calidade de vida. Reflexión sobre as posibilidades de cambio. B3.21. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para buscar e seleccionar e elaborar a información e presentar conclusións 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.1. Toma conciencia da limitación dos recursos enerxéticos e explica as consecuencias do esgotamento das fontes de enerxía. VSCB3.14.2. Investiga os efectos do abuso de determinadas fontes de enerxía. VSCB3.14.3. Realiza traballos creativos sobre a necesidade do aire non contaminado para a saúde e a calidade de vida. 								<ul style="list-style-type: none"> SC CL SIEE SC AA CL SC AA SIEE 	<ul style="list-style-type: none"> C C C C C C C C C
B3.22. Realización e interpretación de gráficos sinxelos.	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.4. Expón graficamente argumentos para rexeitar actividades humanas contaminantes. 								<ul style="list-style-type: none"> SC D 	<ul style="list-style-type: none"> C C C

e elaborar a información e presentar conclusión.	mediante traballos creativos.									CEC	C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.17.3. Realiza exposicións axuizando criticamente hábitos de consumo innecesario. 									<ul style="list-style-type: none"> SC CL CEC SIEE 	C
<ul style="list-style-type: none"> B3.30. Busca, selección, análise e elaboración de informacións en relación cos accidentes de tráfico. B3.31. Comunicación da información elaborada por diferentes medios B3.32. Identificación de actitudes e estratexias individuais e colectivas de prevención de riscos viarios 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.18.1. Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación. 									<ul style="list-style-type: none"> SC SIEE AA 	C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.18.2. Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións. 									<ul style="list-style-type: none"> SC CL 	C
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.18.3. Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico. 									<ul style="list-style-type: none"> SC CL SIEE 	C

ÁREA/MATERIA: Educación artística: ED. PLÁSTICA					CURSO: 6º EP		
CONTIDOS	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE				INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN		COMPETENCIAS CLAVE
					Observación directa	Carpeta de traballos	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. O punto como o elemento máis sinxelo na comunicación visual. ▪ B1.4. Posibilidades gráficas e expresivas da liña en relación ao seu trazado, o seu grosor ou a súa velocidade. B1.5. Calidades do plano como elemento compositivo e como construtor de volume. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.2. Utiliza a observación e a percepción visual para interpretar imaxes. 				X		CCEC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.5. Aprecia as diferenzas entre as formas xeométricas do seu contexto próximo 				X		CCEC CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. O punto como o elemento máis sinxelo na comunicación visual. ▪ B1.4. Posibilidades gráficas e expresivas da liña en relación ao seu trazado, o seu grosor ou a súa velocidade. ▪ B1.5. Calidades do plano como elemento compositivo e como construtor de volume. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.1. Analiza de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada imaxes fixas atendendo ao tamaño, ao formato e aos elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz e función). 				X		CCEC CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.5. Recoñece o cine de animación como un xénero do cine e comenta o proceso empregado para a creación, a montaxe e a difusión dunha película de animación, realizado tanto coa técnica tradicional como coa técnica actual. 				X		CCEC CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. O punto como o elemento máis sinxelo na comunicación visual. ▪ B1.4. Posibilidades gráficas e expresivas da liña en relación ao seu trazado, o seu grosor ou a súa velocidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ . EPB2.1.2. Fai composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, alegría, tristura etc.) coa axuda de diversos recursos para cada caso (claroscuro, 					X	CCEC CAA

B1.5. Calidades do plano como elemento compositivo e como construtor de volume.	puntos, liñas, cores etc.).							
	▪ EPB2.1.3. Debuxa obxectos cotiáns, ideas, accións e situacións.						X	CCEC CAA
▪ B1.3. O punto como o elemento máis sinxelo na comunicación visual. ▪ B1.4. Posibilidades gráficas e expresivas da liña en relación ao seu trazado, o seu grosor ou a súa velocidade. B1.5. Calidades do plano como elemento compositivo e como construtor de volume.	▪ EPB2.2.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volumes.					X	X	CCEC CAA
	▪ EPB2.2.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.						X	CCEC CAA
▪ B3.1. Elaboración de composicións plásticas partindo de conceptos xeométricos da realidade do alumnado. ▪ B3.2. Uso da cuadrícula para coñecer e comprender o termo de escala. ▪ B3.3. Apreciación das posibilidades plásticas e expresivas das estruturas xeométricas. ▪ B3.4. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións métricas e de perspectiva. ▪ B3.5. Uso dos instrumentos básicos do debuxo xeométrico para compor unha creación artística partindo dos polígonos elementais.	▪ EPB3.1.1. Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade, e utilízalos nas súas composicións con fins expresivos					X		CCEC CAA CMCCT
	▪ EPB3.1.2. Traza rectas paralelas e perpendiculares, usando o escuadro e o cartabón.						X	CCEC CAA CMCCT
	▪ EPB3.1.3. Utiliza a regra considerando o milímetro como unidade de medida habitual aplicada ao debuxo técnico.						X	X

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.5. Calcula graficamente a mediatriz dun segmento utilizando a regra e o compás 						X	CMCCT CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.6. Traza círculos co compás coñecendo o raio. 					X	X	CMCCT CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.11. Analiza a realidade descompóndoa en formas xeométricas básicas e trasladándoa a composicións bidimensionais. 					X	X	CCEC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.12. Identifica nunha obra bidimensional formas xeométricas simples 					X		CCEC CMCCT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.13. Realiza composicións utilizando formas xeométricas suxeridas polo ou pola docente. 						X	CCEC CMCCT CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elaboración de composicións plásticas partindo de conceptos xeométricos da realidade 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.2. Respecta os materiais, os utensilios e os espazos. 					X		CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.3. Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro ou compañeira. 					X		CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB 2.5.4. Participa con interese nas actividades propostas, apreciando a realización correcta, precisa, ordenada e limpa dos 					X	X	CSC CCEC CAA

	exercicios e das actividades.							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Indagación e apreciación das posibilidades plásticas e expresivas dos elementos naturais e artificiais do contexto próximo. ▪ B1.2. O contexto natural, artificial e artístico: posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos. B1.3. Elaboración de protocolos para a observación sistemática de aspectos, calidades e características notorias e sutís das imaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.1. Observa e explica aspectos, calidades e características das obras artísticas seguindo un protocolo. 					X		CCL CCEC CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.4. Recoñece materiais e recursos plásticos nas imaxes e nas composicións plásticas. 					X		CCEC CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.6. Analiza as posibilidades de texturas, formas, cores e materiais aplicados sobre soportes distintos. 					X	X	CCEC CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Valoración dos medios de comunicación e das novas tecnoloxías da información e da comunicación como instrumentos de coñecemento, produción e satisfacción. ▪ B1.11. Uso das tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer as manifestacións do patrimonio cultural e artístico dos pobos (autores e autoras, obras e documentación). ▪ B1.12. Uso intencionado da imaxe como instrumento de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.3.1. Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar, modificar tamaño, cor, brillo, contraste, ...) que lle serven para a ilustración de textos. 					X	X	CD CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.3.2. Coñece os protocolos de actuacións para a difusión de imaxes propias ou alleas, e respecta a propiedade intelectual de cada persoa. 					X		CSC CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Aplicación de recursos gráficos para a expresión de emocións, ideas e accións. ▪ B2.2. Disposición á orixinalidade, a espontaneidade e a plasmación de ideas, sentimentos e vivencias de forma persoal e autónoma, na creación dunha obra artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.5. Valora os elementos e os recursos empregados para alcanzar o efecto que máis se axuste ás propias necesidades. 					X		CAA CCEC

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Recreación de espazos, aplicando conceptos artísticos básicos (equilibrio e composición). ▪ . 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.6. Distingue e explica as características da cor en canto a súa luminosidade, tono e saturación, aplicándoas cun propósito concreto nas súas producións 					X		CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.7. Obtén diversas texturas a partir da aplicación da cor. 					X	X	CAA CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Disposición á orixinalidade, a espontaneidade e a plasmación de ideas, sentimentos e vivencias de forma persoal e autónoma, na creación dunha obra artística. ▪ B2.5. Elaboración de obxectos tridimensionais con distintos materiais. ▪ B2.6. Comparación entre as formas que adopta a representación do espazo en diferentes áreas ou ámbitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.4 Fai obxectos tridimensionais utilizando o recorte, o encartado e o pegado de pezas de diversas formas, utilizando diversos tipos de materiais. 					X	X	CCEC CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Emprego dos medios audiovisuais e novas tecnoloxías da información e da comunicación para o tratamento de imaxes, deseño, animación e difusión dos traballos elaborados. <p>B2.12. Preparación de documentos propios da comunicación artística.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.4.3. Elabora e prepara documentos propios da comunicación artística (carteis, guías ou programas). 						X	CCEC CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Elaboración de producións plásticas utilizando técnicas mixtas, elixindo as técnicas, os instrumentos e os materiais de acordo coas súas características e coa súa finalidade. ▪ B2.14. Asunción de responsabilidade no traballo propio (constancia e esixencia progresiva) e no traballo cooperativo (respecto polas achegas e as disposicións das demais persoas). ▪ B2.15. Realización individual ou en grupo, con establecemento de momentos de revisión 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.1. Produce obras plásticas, logo de escoller as técnicas e os instrumentos máis axeitados para conseguir unha finalidade determinada. 						X	CCEC CAA

e de reflexión sobre o proceso seguido..									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elaboración de composicións plásticas partindo de conceptos xeométricos da realidade do alumnado. ▪ B3.2. Uso da cuadrícula para coñecer e comprender o termo de escala. ▪ B3.3. Apreciación das posibilidades plásticas e expresivas das estruturas xeométricas. ▪ B3.4. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións métricas e de perspectiva. ▪ B3.5. Uso dos instrumentos básicos do debuxo xeométrico para compor unha creación artística partindo dos polígonos elementais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.4. Suma e resta segmentos utilizando a regra e o compás. 						X	CMCCT CCEC	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.7. Divide a circunferencia en dúas, tres, catro e seis partes iguais, utilizando o material propio do debuxo técnico. 							X	CMCCT CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.8. Aplica a división da circunferencia á construción de estrelas e elementos florais aos que posteriormente lles dá cor. 							X	CCEC CMCCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.10. Suma e resta ángulos de 90, 60, 45 e 30 graos utilizando o escuadro e o cartabón. 							X	CMCCT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.14. Coñece e comprende o termo de escala e é capaz de aplicalo cambiando a escala dun debuxo sinxelo mediante o uso de cuadrícula. 							X	CMCCT CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.15. Recoñece, clasifica e constrúe os polígonos elementais, apreciando as súas diferenzas e similitudes. 							X	CMCET CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Exploración e uso adecuado do material de debuxo técnico, coa finalidade de atopar o máis apropiado para o resultado final. ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.2.1. Coñece e aprecia o resultado da utilización correcta dos instrumentos de debuxo, e valora a precisión dos resultados 							X	CCEC CAA CMCCT

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Elaboración de producións plásticas utilizando técnicas mixtas, elixindo as técnicas, os instrumentos e os materiais de acordo coas súas características e coa súa finalidade. ▪ B2.14. Asunción de responsabilidade no traballo propio (constancia e esixencia progresiva) e no traballo cooperativo (respecto polas achegas e as disposicións das demais persoas). ▪ B2.15. Realización individual ou en grupo, con establecemento de momentos de revisión e de reflexión sobre o proceso seguido 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.2. Respecta os materiais, os utensilios e os espazos. 					X		CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.3. Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro ou compañeira. 					X		CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB 2.5.4. Participa con interese nas actividades propostas, apreciando a realización correcta, precisa, ordenada e limpa dos exercicios e das actividades. 					X	X	CSC CCEC CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Indagación e apreciación das posibilidades plásticas e expresivas dos elementos naturais e artificiais do contexto próximo. ▪ B1.2. O contexto natural, artificial e artístico: posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos. B1.3. Elaboración de protocolos para a observación sistemática de aspectos, calidades e características notorias e sutís das imaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.3. Reflexiona sobre o proceso de elaboración dunha composición plástica 					X		CCEC CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Indagación sobre o uso artístico dos medios audiovisuais e tecnolóxicos para o traballo con fotografías. ▪ B1.5. Documentación sobre a evolución da fotografía e valoración das posibilidades do formato dixital actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.2 Coñece a evolución da fotografía desde o branco e negro á cor, do formato de papel ao dixital, e valora as posibilidades que trae consigo a fotografía. 						X	CCEC CCL

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Valoración do cine de animación como ferramenta de aprendizaxe. ▪ B1.7. Secuenciación dunha historia, unha novela e unha canción, con imaxes e textos explicativos. ▪ B1.8. Elaboración de carteis aplicando coñecementos plásticos e audiovisuais. B1.9. Iniciación a sinxelas obras de animación tendo en conta o son, a montaxe, o guión e a realización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.3. Recoñece os temas da fotografía. 						X	CCEC CCL	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.4. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando a posteriori a adecuación do encadramento ao propósito inicial. 							X	CCEC CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.6. Secuencia unha historia en viñetas nas que incorpora imaxes e textos, seguindo o patrón do cómic. 							X	CCEC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.7. Realiza sinxelas obras de animación para familiarizarse cos conceptos elementais da creación audiovisual: guión, realización, montaxe, son. 							X	CCEC CAA CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Aplicación de recursos gráficos para a expresión de emocións, ideas e accións. ▪ B2.2. Disposición á orixinalidade, a espontaneidade e a plasmación de ideas, sentimentos e vivencias de forma persoal e autónoma, na creación dunha obra artística. B2.3. Recreación de espazos, aplicando conceptos artísticos básicos (equilibrio e composición). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.4. Experimenta con materiais e texturas gráficas con creatividade e soltura 					X	X	CAA CCEC	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.8. Executa composicións pareadas nas que aparecen as cores complementarias respectivas. 							X	CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.10. Explica coa terminoloxía aprendida o propósito dos seus traballos e as características dos mesmos. 						X		CCEC CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Coñecemento e valoración de identificadores artísticos de diferentes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.1. Recoñece, respecta e valora as 					X		CSC CCEC	

<p>culturas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Interese por coñecer producións do patrimonio cultural e artístico dos pobos. ▪ B2.9. Valoración do patrimonio cultural e artístico para a satisfacción con eles e para a súa conservación. 	<p>manifestacións artísticas máis importantes do patrimonio cultural e artístico español, nomeadamente aquelas que foron declaradas Patrimonio da Humanidade.</p>						
<p>B2.10. Elaboración de documentos relacionados con obras, creadores e creadoras, e manifestacións artísticas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.2. Aprecia as posibilidades que ofrecen os museos de coñecer obras de arte expostas neles e goza con elas. 				X		CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.3. Coñece algunha profesión do ámbito artístico, interésase polas características do traballo de artistas e artesáns ou artesás, e goza como público coa observación das súas producións. 				X		CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Emprego dos medios audiovisuais e novas tecnoloxías da información e da comunicación para o tratamento de imaxes, deseño, animación e difusión dos traballos elaborados. <p>B2.12. Preparación de documentos propios da comunicación artística.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.4.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información e documentación para a creación de producións propias. 				X	X	CD CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elaboración de composicións plásticas partindo de conceptos xeométricos da realidade do alumnado. ▪ B3.2. Uso da cuadrícula para coñecer e comprender o termo de escala. ▪ B3.3. Apreciación das posibilidades plásticas e expresivas das estruturas xeométricas. ▪ B3.4. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.9. Continúa series con motivos xeométricos (rectas e curvas) utilizando unha cuadrícula propia facilitada cos instrumentos propios do debuxo técnico. 					X	CCEC CAA

<p>métricas e de perspectiva.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Uso dos instrumentos básicos do debuxo xeométrico para compor unha creación artística partindo dos polígonos elementais. 								
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Análise das formas de representación de volume. ▪ B2.5. Elaboración de obxectos tridimensionais. ▪ B2.6. Comparación entre as formas que adopta a representación do espazo en diferentes áreas ou ámbitos. sionais con distintos materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas. 						X	<p>CCEC CAA</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Exploración e uso adecuado do material de debuxo técnico, coa finalidade de atopar o máis apropiado para o resultado final. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.2.1. Coñece e aprecia o resultado da utilización correcta dos instrumentos de debuxo, e valora a precisión dos resultados. 						X	<p>CCEC CAA CMCCT</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Elaboración de producións plásticas utilizando técnicas mixtas, elixindo as técnicas, os instrumentos e os materiais de acordo coas súas características e coa súa finalidade. ▪ B2.14. Asunción de responsabilidade no traballo propio (constancia e esixencia progresiva) e no traballo cooperativo (respecto polas achegas e as disposicións das demais persoas). B2.15. Realización individual ou en grupo, con establecemento de momentos de revisión e de reflexión sobre o proceso seguido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.2. Respecta os materiais, os utensilios e os espazos. 						X	<p>CSC CCEC</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.3. Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro ou compañeira. 						X	<p>CSC CCEC</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB 2.5.4. Participa con interese nas actividades propostas, apreciando a realización correcta, precisa, ordenada e limpa dos exercicios e das actividades. 						X	X

